

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВА

1830
Sluzbeni vesnik SR
Makedonije

91001 Skopje
fah 51

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. — Отласи според тарифата — Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-19644

Петок, 25 февруари

БЕЛГРАД

БРОЈ 9

ГОД. XXXIX

Цена на овој број е 40 динари. — Аконтација на претплатата за 1983 година изнесува 1.140 динари. Рок за рекламации 15 дена. — Редакција: Улица Јована Ристика број 1. Пошт. фах 226. — Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756

118.

Член 6

Врз основа на член 137 од Законот за основите на системите за врски („Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/74 и 29/77), директорот на Сојузната управа за радиоврски пропишува

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 97

12 јануари 1983 година

Белград

Директор
на Сојузната управа за
радиоврски,

Милорад Шљивар, с. р.

ПРАВИЛНИК

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА СЛОБОДНИТЕ ПРАВЦИ ЗА ВЛЕЗ И ИЗЛЕЗ НА РАДИОРЕЛЕЈНИТЕ ВРСКИ ВО ГРАДОВИТЕ И НАСЕЛБИТЕ ОД ГРАДСКИ КАРАКТЕР

Член 1

Со овој правилник се утврдуваат слободните правци за влез и излез на радиорелејните врски во градовите и населбите од градски карактер, заради обезбедување на постојните и на нови правци за влез и излез на радиорелејните врски од натамошната изградба на објекти и поставување на постројки.

119.

Врз основа на член 137 од Законот за основите на системите за врски („Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/74 и 29/77), директорот на Сојузната управа за радиоврски пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА РАДИОСТАНИЦИТЕ ШТО МОЖАТ ДА СЕ ПОСТАВУВААТ ВО ГРАДОВИ И НАСЕЛБИ ОД ГРАДСКИ КАРАКТЕР

Член 1

Со овој правилник се утврдува максималната ефективна зрачена моќност на радиостаниците што можат да се поставуваат во градови и населби од градски карактер, како и максималната јачина на полето што во зоните на градовите и населените места ја произведуваат радиостаниците поставени надвор од нив, заради обезбедување на електромагнетна компатибилност помеѓу предавателните и приемните радиостаници, како и помеѓу предавателните радиостаници и друга електронска опрема (радиодифузни АМ, FM и TV приемници, грамофони, касетофони, засилувачи и други звучни системи, уреди во склоп на TV од затворен тип, телефонски преклопни уреди, електронски сметачи, пејсмејкери, медицинска опрема за испитување, детектори на метал, електронски сензори, телефонски дистрибуциони системи, електроексплозивни уреди, склопови за контрола на процеси, мерна опрема, модели управувани со радио, електронски часовни и, итн.).

Член 2

Радиостаници можат да се поставуваат во градови и населби од градски карактер под кои, во смисла на овој правилник, се подразбираат сите места во кои се наоѓа седиштето на собранието на општината и населени места со повеќе од десет илјади жители.

Член 3

Во градови и населби од градски карактер можат да се поставуваат радиостаници чија ефективна зрачена моќност, со ненасочени антени, не е поголема од следните вредности:

Член 2

Како градови и населби од градски карактер, во смисла на овој правилник, се подразбираат сите населени места во кои се наоѓаат седишта на собранијата на општините и населени места со повеќе од десет илјади жители, на кои обликот и димензиите им се определени со контура, т.е. со линија која ги дели од околното земјиште и кои се прикажани на топографските карти со размера најмалку 1 : 100.000.

Член 3

Слободниот правец за влез и излез на радиорелејните врски е утврден со првата Френетова зона слободна од фиксни или подвижни пречки (објекти и постројки) по височината и широчината.

Френеловата зона претставува елипсоид во чии фокуси се наоѓаат предавателната и приемната антена, а чиј полупречник, изразен во метри, во која и да е точка на радиопатната линија е дефиниран со следниот израз:

$$r = 31,6 \sqrt{\lambda \frac{d_1 d_2}{d_1 + d_2}} = 17,3 \sqrt{\frac{d_1 d_2}{f (d_1 + d_2)}}$$

каде што d_1 и d_2 се растојанија на точката од едниот односно другиот крај на радиопатната линија во $k\lambda$, λ брановата должина во m и f фреквенции во GHz.

Член 4

Слободните правци за влез и излез на радиорелејните врски се утврдуваат за фреквенции над 1 GHz.

Член 5

Овој правилник не се однесува на објектите и постројките што се изградени пред денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Реден број	Фреквенциски опсег	Моќност на зрачењето
1	10 kHz — 30 MHz	600 W
2	30 MHz — 68 MHz	100 W
3	68 MHz — 87,5 MHz	250 W
4	87,5 MHz — 108 MHz	300 W
5	108 MHz — 174 MHz	250 W
6	174 MHz — 230 MHz	500 W
7	230 MHz — 470 MHz	250 W
8	470 MHz — 1000 MHz	1000 W
9	повисок од 1000 MHz	30 kW

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член:

1) за радиостаниците што користат насочени антенски системи во фреквенциски опсег од 10 kHz до 30 MHz, моќноста на зрачењето може да изнесува максимално до 1200 W;

2) за радиостаниците што не можат да обезбедат покривање на планираната територија во согласност со Планот за доделување фреквенции на користење на фониските фреквенциски модулирани радиостаници на локалната радиодифузија, во фреквенциски опсег од 87,5 MHz до 108 MHz, зрачената моќност може да изнесува до 1 kW;

3) за радиостаниците што користат насочени антенски системи, во фреквенциски опсези од 108 MHz до 174 MHz и од 230 MHz до 470 MHz, моќноста на зрачењето може да изнесува максимално до 500 W;

4) аматерските радиостаници што, заради технички истражувања работат во аматерска сателитска служба или остваруваат врски со посредство на објекти во космосот и што работат во фреквенциски опсези од 108 MHz до 174 MHz и од 230 MHz до 470 MHz, можат да имаат моќност на зрачење поголема од моќноста на зрачењето предвидена со одредбата од став 1 на овој член, под услов зрачењето да е насочено кон сателит или објект во космосот;

5) за радиостаници што ги користат странски дипломатски и конзуларни претставништва во опсег од 10 kHz до 30 MHz, моќноста на зрачењето може да изнесува максимално 10 kW.

Ефективната зрачена моќност е производ на моќноста што ѝ се доведува на антената и на добивката на антената во дадената насока во однос на полубрановиот дипол.

Член 4

Во близина на градови и населби од градски карактер можат да се поставуваат радиостаници што во зоните на градовите и населените места произведуваат јачина на полето чија вредност не е поголема од 120 dB во однос на $\mu\text{V}/\text{m}$.

Член 5

За определување на јачината на полето, односно растојанието на радиостаницата од контурата на населеното место (линијата што го дели населеното место од околиното земјиште и што е прикажана на топографската карта со размера од најмалку 1:100.000) за предвидената моќност се користат кривите на простирање на приземниот бран за фреквенциите помеѓу 10 kHz и 30 MHz и кривите на простирањето на метарскиот и дециметарскиот бран за фреквенциски опсег од 30 MHz до 1000 MHz, што се опишани во додаточните бр. 1 и 2, респективно, што се опечатени кон овој правилник и претставуваат негов составен дел.

Член 6

Радиостаниците што се пуштени во работа пред денот на влегувањето во сила на овој правилник, а не ги исполнуваат условите од чл. 2 и 3

на овој правилник, можат да продолжат со работа додека не се амортизираат, под услов да не им создаваат пречки на другите радиостаници или на електронската опрема инсталирана до денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 7

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 636

15 ноември 1982 година
Белград

Директор
на Сојузната управа за
радиоврски,
Милорад Шљивар, с.р.

Додаток бр. 1

КРИВИ НА ПРОСТИРАЊЕТО НА ПРИЗЕМНИОТ БРАН ЗА ФРЕКВЕНЦИИ ПОМЕЃУ 10 kHz И 30 MHz

1. Кривите на простирањето на приземниот бран за фреквенции помеѓу 10 kHz и 30 MHz се користат за определување на јачината на полето под условите од прилогот бр. 1 на овој додаток.

2. Тие криви, по правило, се користат за определување на јачината на полето само кога е познато дека јонсферската рефлексивност е занемарлива по амплитудата.

3. Кривите не се применуваат кога приемната антена е сместена над површината на Земјата.

Забелешка: Кривите можат да се користат до височината $h = 120^{1/2} \lambda^{3/2}$ кога е $\epsilon \ll 60 \lambda$.

4. Кривите се нацртани за хомогени патеки под условите дадени во прилогот бр. 1 од овој додаток, а можат да се користат и за определување на јачината на полето над мешовити патеки, под условите од прилог бр. 2 на овој додаток.

Прилог бр. 1

УСЛОВИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ХОМОГЕНИ ПАТЕКИ

Кривите на простирањето на приземниот бран за фреквенции помеѓу 10 kHz и 30 MHz се пресметани врз основа на следните претпоставки:

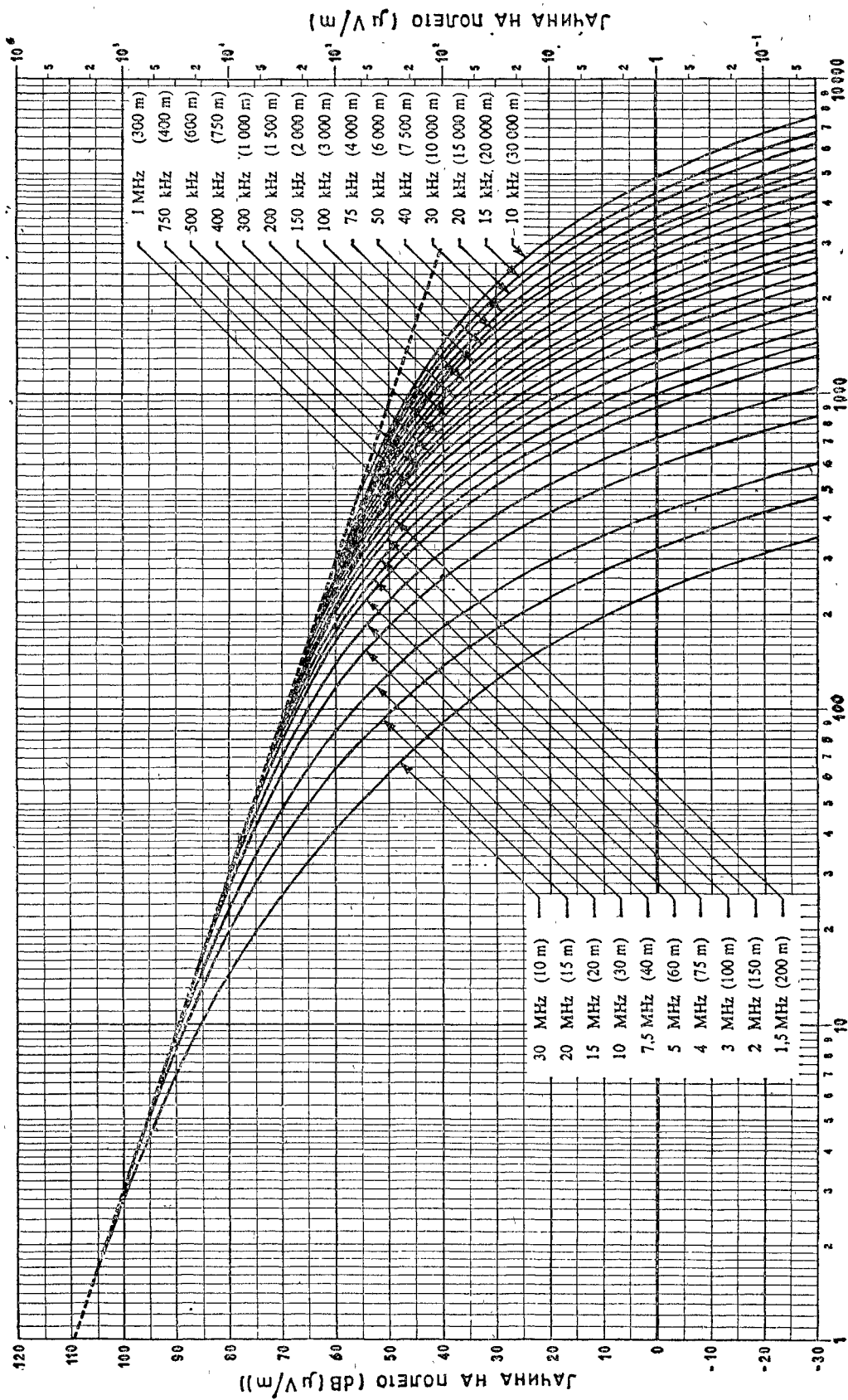
1) Земјата да е мазна хомогена сфера;
2) индексот на рефракцијата во тропосферата да се зголемува експоненцијално со височината;
3) предавателната и приемната антена да се над пивото на Земјата;

4) зрачекниот елемент да е краток вертикален монопол (моментот на еквивалентниот дипол е $5\lambda/2\pi$). Се претпоставува дека таква вертикална антена се наоѓа на совршено спроводлива и рамна површина на Земјата и дека зрачи 1 kW, така што јачината на полето на растојание од 1 km да биде 300 mV/m, што ѝ одговара на симомоторна сила од 300 волти;

5) кривите да се нацртани за растојанија што се мерат по лакот на површината на Земјата;

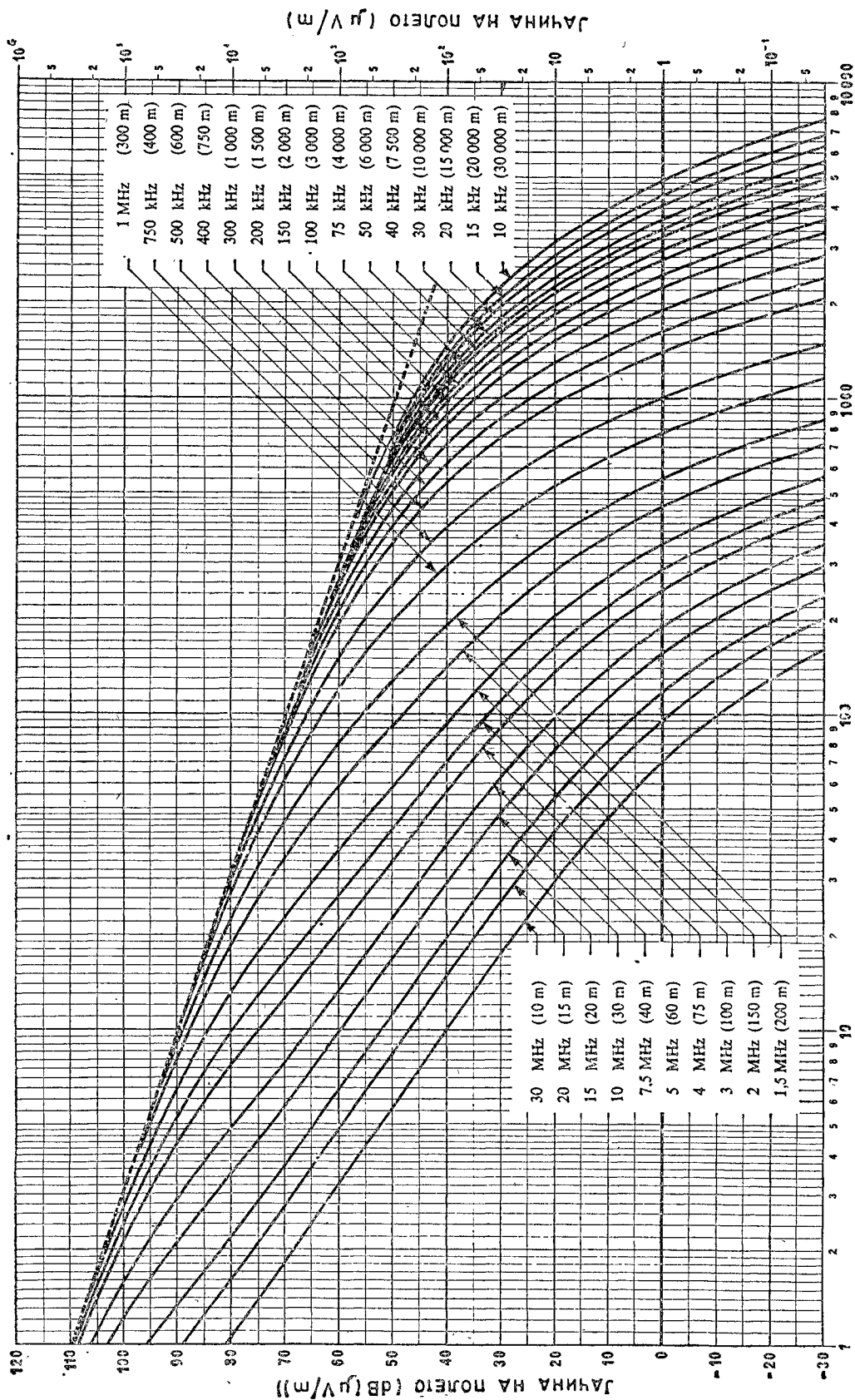
6) кривите да ја даваат вредноста на вертикалната компонента на јачината на полето т.е. вредноста што може точно да се измери во регион подалечен од антената.

Забелешка: Кривата на инверзното растојание (A) прикажана на сликите е асимптотата на кривите за кратки растојанија и поминува низ вредноста на полето од 300 mV/m на растојание од 1 km.

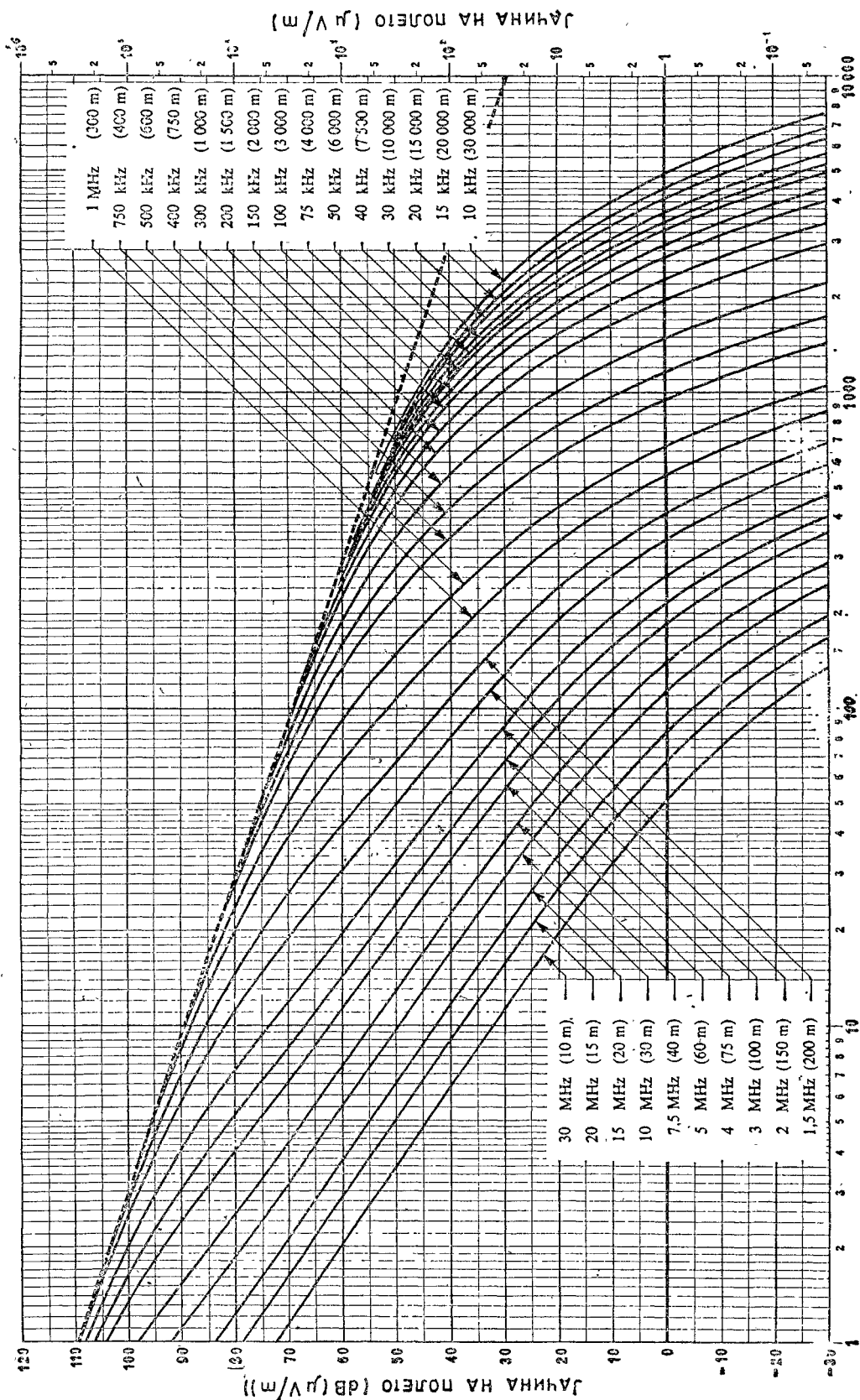
Слика 1.

Криви на простирањето на приземниот бран;
Море, $\sigma = 5 \text{ S/m}$, $\epsilon = 80$
--- Крива на обратното растојание

Слика 2
Расстојание (km)

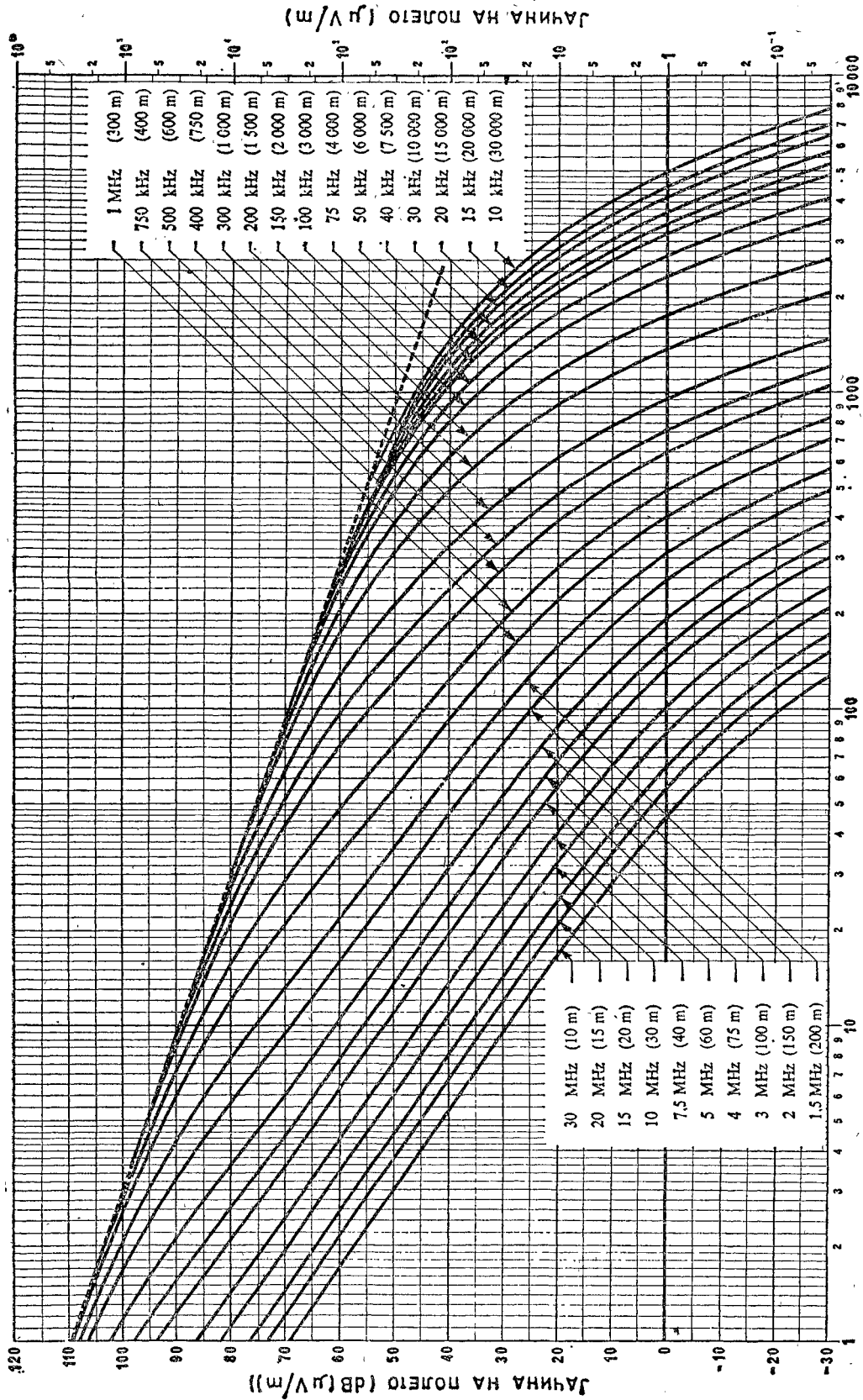
Криви на проспирањето на приземниот бран;
Земја, $\sigma = 3 \times 10^{-2} \text{ S/m}$, $\epsilon = 4$
— Крива на обратното растојание

Слика 3

Криви на простирањето на приземниот бран;
Земја, $\sigma = 10^{-2} \text{ S/m}$, $\epsilon = 4$

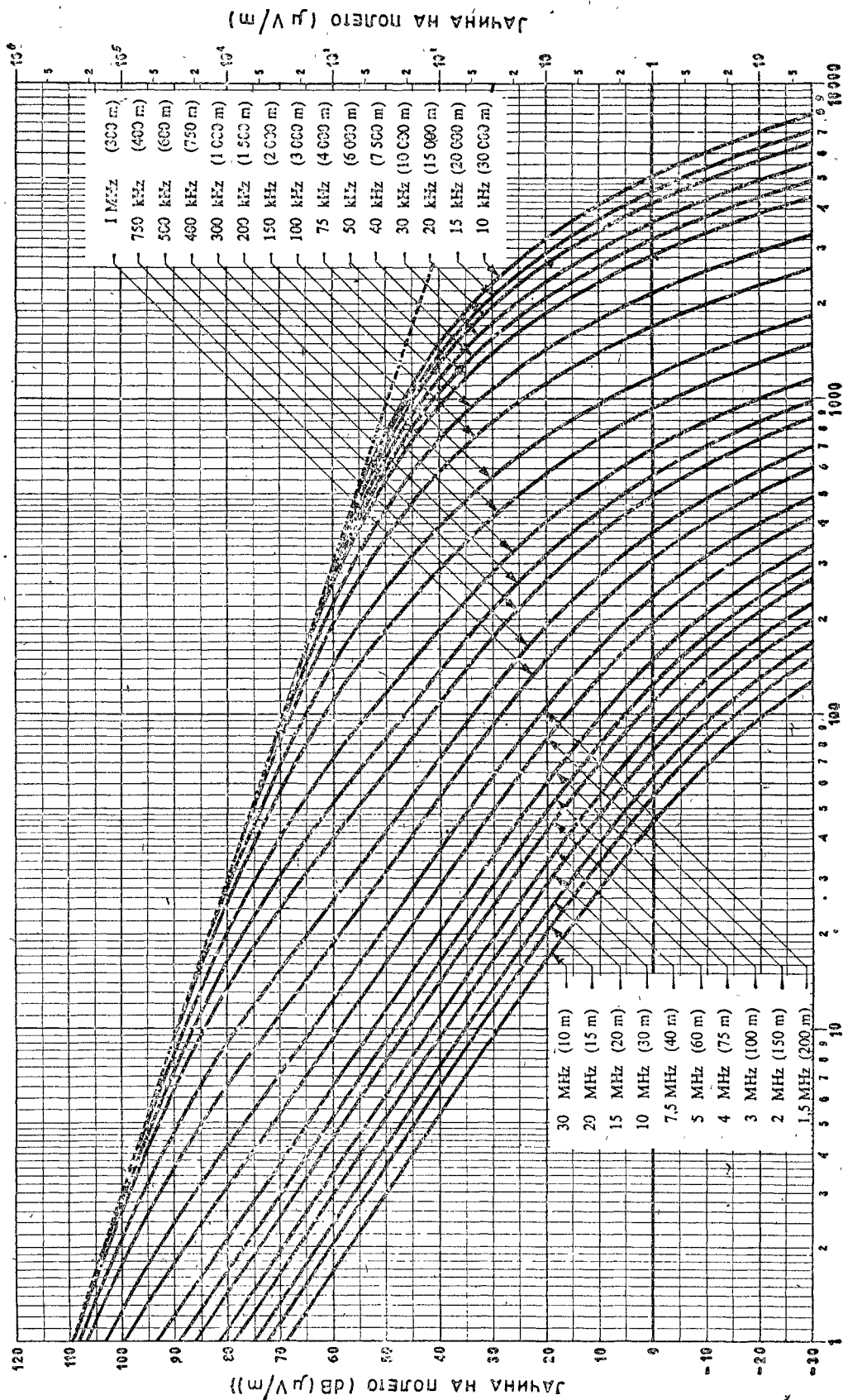
--- Крива на обратното растојание

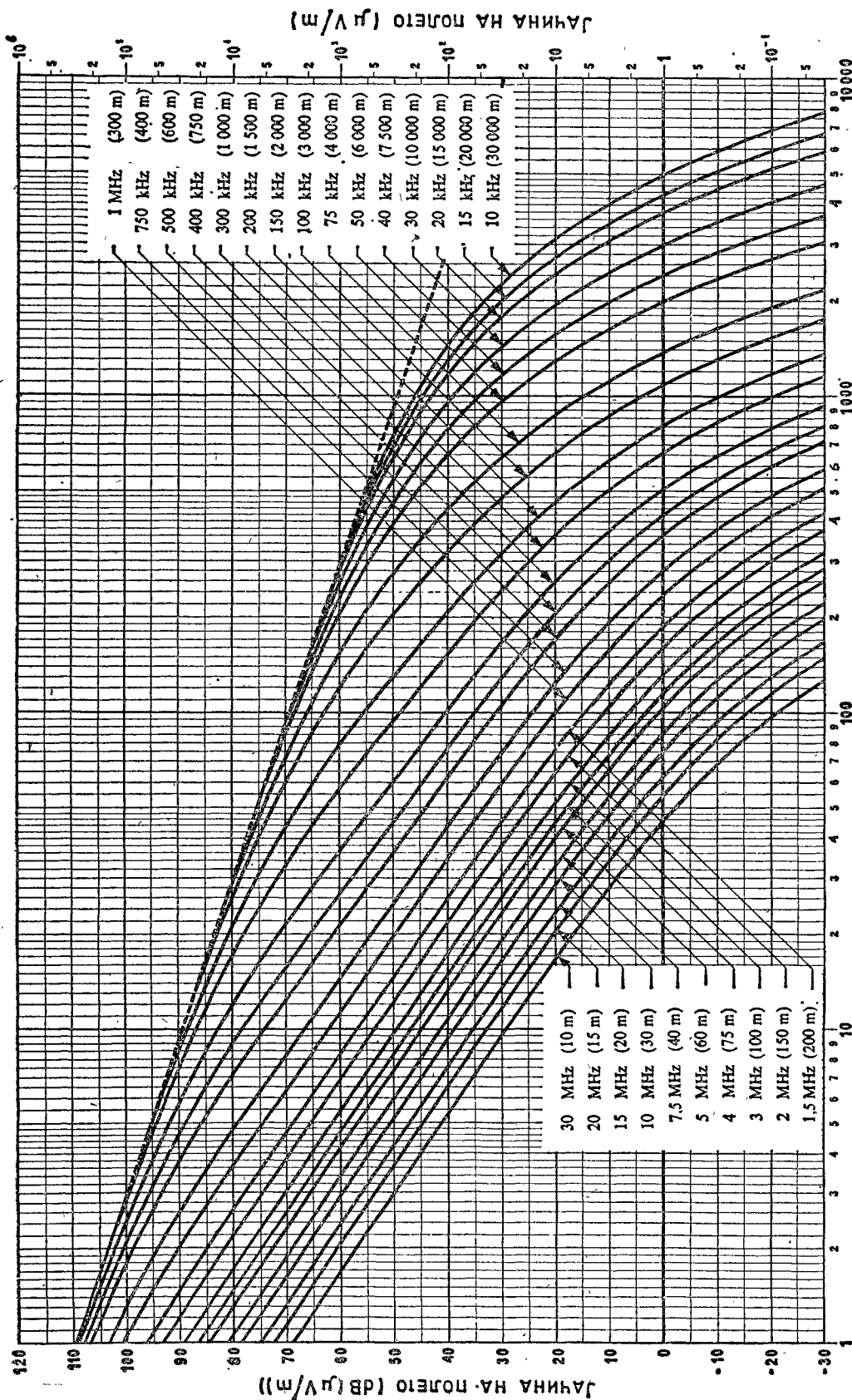
Расстојание (km)

Слика 4

Криви на простирањето на приземниот бран;
 Земла, $\sigma = 3 \times 10^{-3} \text{ S/m}$, $\epsilon = 4$
 — — — Крива на обратното растојание

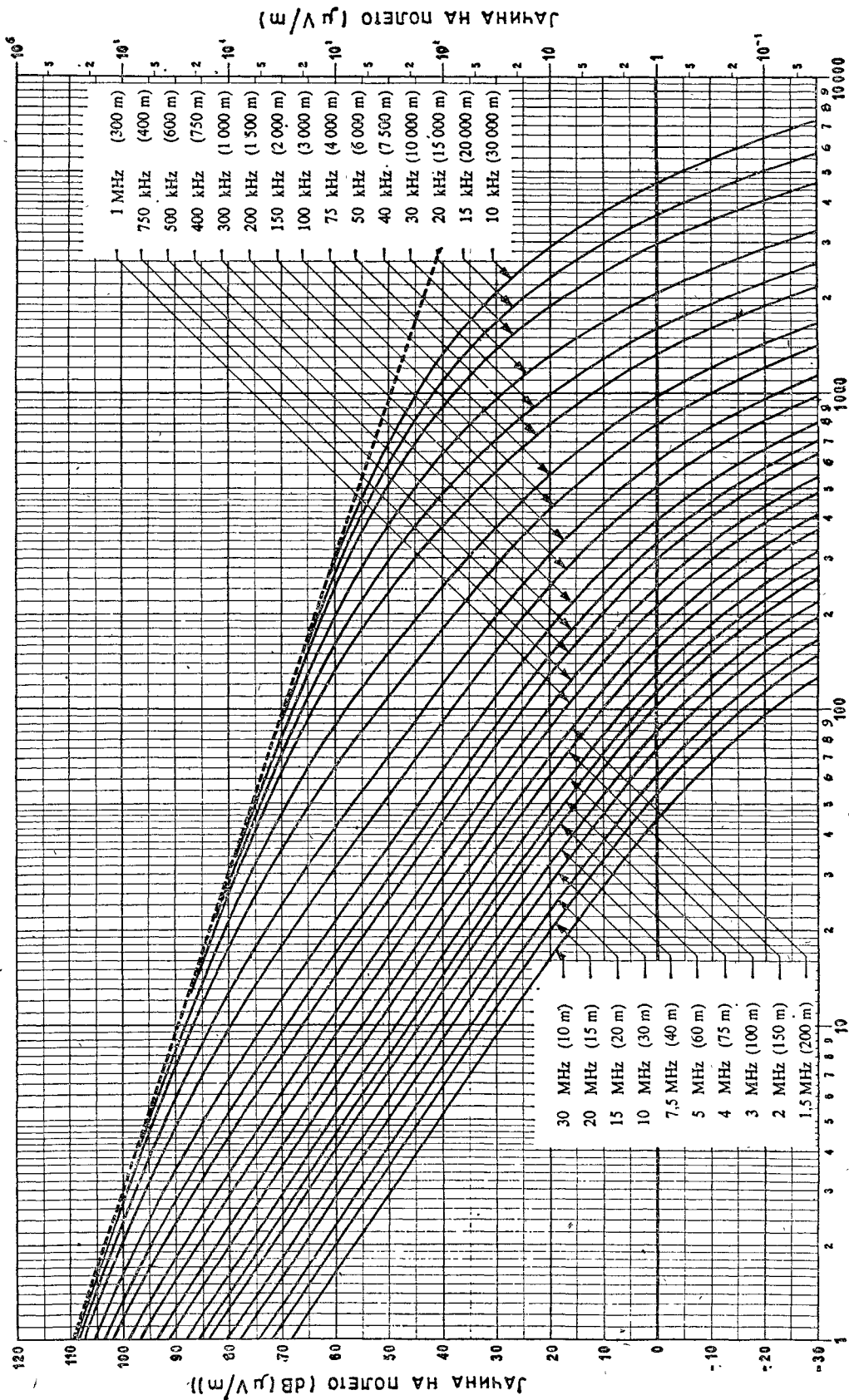
Слика 5
Криви на простирањето на приземниот бран;
Земја, $\sigma = 10^{-3}$, $\epsilon = 4$
--- Крива на обратното растојание

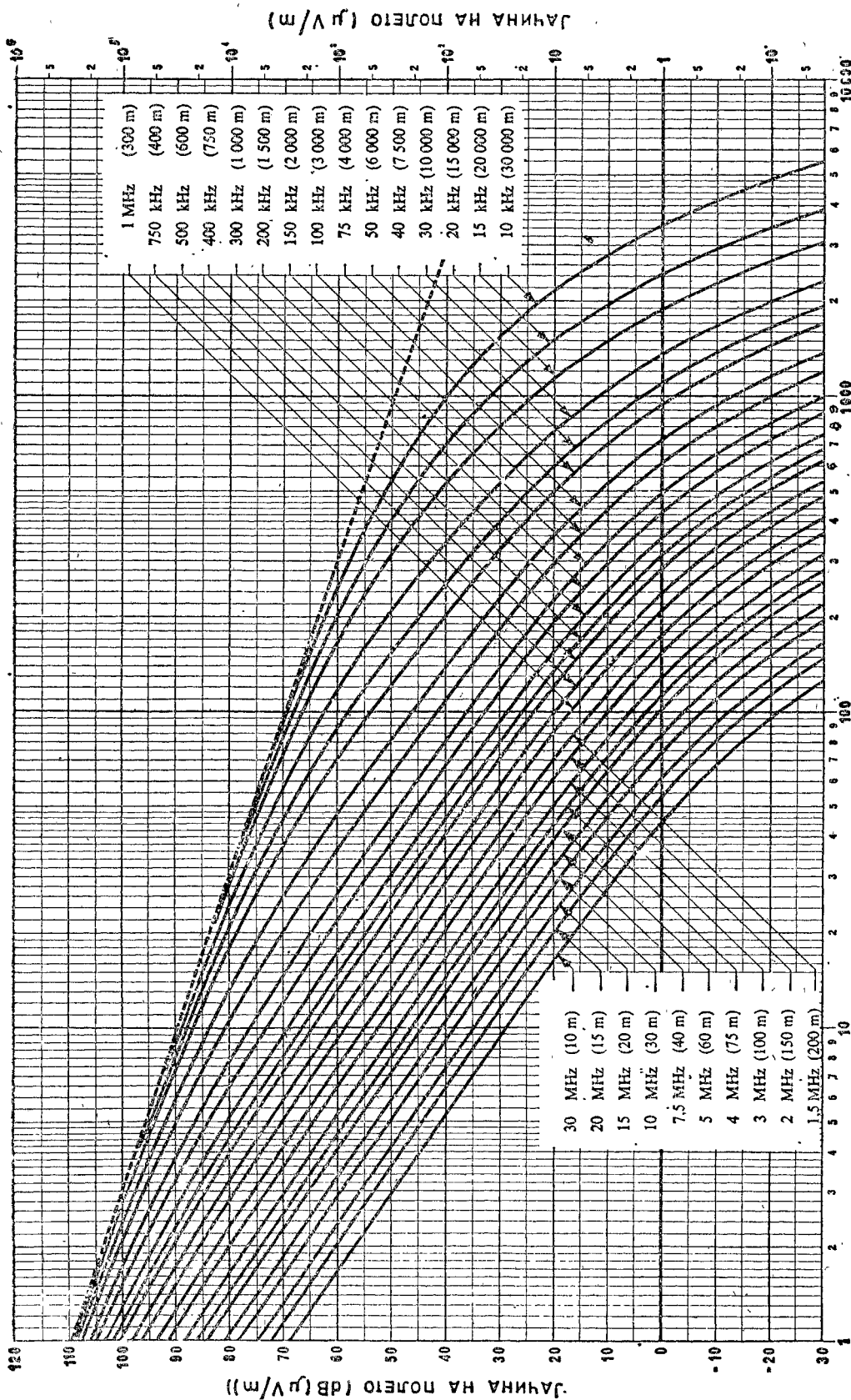
Слика 6

Расстояние (km)

Криви на простирањето на приземниот бран;
Земја, $\sigma = 3 \times 10^{-4} \text{ S/m}$, $\epsilon = 4$

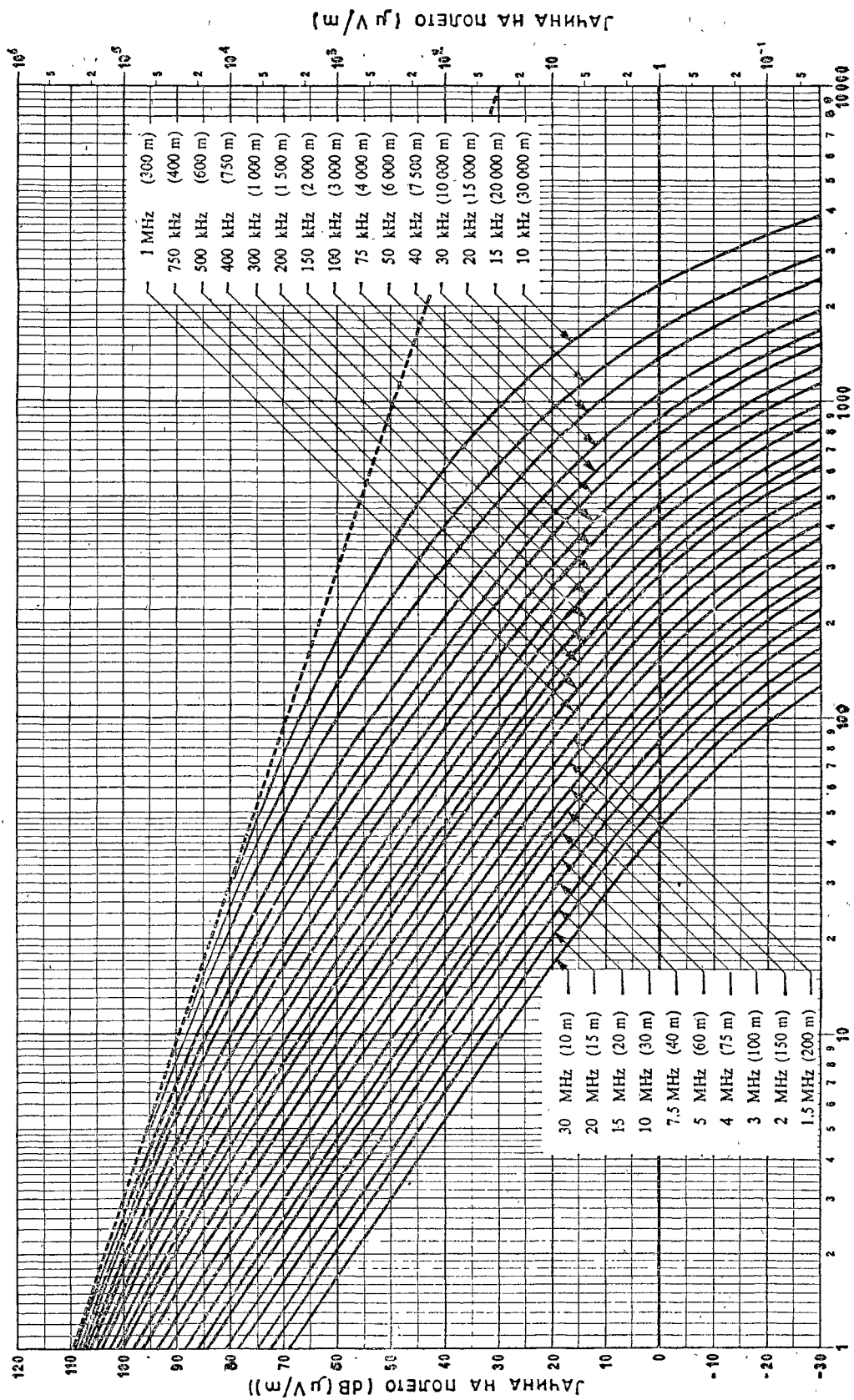

Криви на простирањето на приземниот бран;
Земја, $\sigma = 10^{-4} \text{ S/m}$, $\epsilon = 4$
--- Крива на обратното растојание

Слика 8

Криви на простирањето на приземниот бран;
 Земла, $\sigma = 3 \times 10^{-5} \text{ S/m}$, $\epsilon = 4$
 — — — Крива на обратното растојание

Слика 9
Растојание (km)

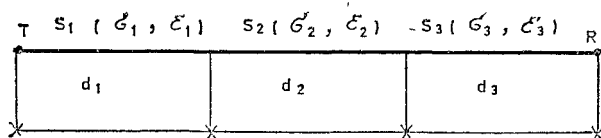
Криви на простирањето на приземниот бран;
Земја, $\sigma = 10^{-3} \text{ S/m}$, $\epsilon = 4$
--- Крива на обратното растојание

Прилог бр. 2

ПРИМЕНУВАЊЕ ВРЗ МЕШОВИТИ ПАТЕКИ

1. Кривите од прилог бр. 1 можат да се користат за определување на простирањето преку мешовити патеки (нехомогена мазна земја), како што следува:

1.1 Мешовитите патеки можат да бидат составени од делниците S_1, S_2, S_3 , итн., со должина од d_1, d_2, d_3 , итн., со спроводливост и диелектрична константа $\sigma_1, \epsilon_1, \sigma_2, \epsilon_2, \sigma_3, \epsilon_3$, итн., како што долу е прикажано на долу наведениот преглед за 3 делници:

1.2 За определување на простирањето преку такви патеки, се користи Millington-овата метода, што ги задоволува условите на реципроцитет. Таа метода подразбира постоење на криви за различни типови на терен, што се јавуваат во делниците S_1, S_2, S_3 , итн., за кои се смета дека се индивидуално хомогени.

За делницата S_1 се користи соодветна слика од која за дадената фреквенција и за должината d_1 се определува нивото на полето $E_1(d_1)$ во dB ($1 \mu\text{V/m}$).

За делницата S_2 се користи соодветна слика од која за дадената фреквенција се определува нивото на полето $E_2(d_1)$ и $E_2(d_1 + d_2)$ и, слично на тоа, се определува полето $E_3(d_1 + d_2)$ и $E_3(d_1 + d_2 + d_3)$ за соодветна делница S_3 , итн.

Јачината на полето E_r се определува со помош на:

$$E_r = E_1(d_1) - E_2(d_1) + E_2(d_1 + d_2) - E_3(d_1 + d_2) + E_3(d_1 + d_2 + d_3).$$

Постапката потоа се повторува, со тоа што предавателот се означува со R и приемникот со T, и се определува полето E_r со помош на:

$$E_r = E_3(d_3) - E_2(d_3) + E_2(d_3 + d_2) - E_1(d_3 + d_2) + E_1(d_3 + d_2 + d_1).$$

Конечниот израз за јачината на полето е $1/2 [E_r + E_r]$.

Применувањето на постапката за повеќе делници е очигледно.

2. Заради планирање, кога е потребно покривање со определен предавател, е погодна графичка постапка заснована врз истата метода за грубо и брзо определување на растојанието на кое јачината на полето има определена вредност.

Сликата 10 се применува врз патеката што има две различни делници со должини d_1 и d_2 со вредностите σ_1, ϵ_1 и σ_2, ϵ_2 . Се претставува дека модулите на комплексната пермитивност (диелектрична константа) $[\epsilon'(\sigma_1, \epsilon_1)]$ се поголеми од $[\epsilon'(\sigma_2, \epsilon_2)]$.

За растојанијата $d > d_1$ кривата на јачината на полето добиена според Millington-овата метода се наоѓа помеѓу кривите на кои им одговараат две различни електрични особини, $E(\sigma_1, \epsilon_1)$ и $E(\sigma_2, \epsilon_2)$. На

растојанието $d = 2d_1$, каде што d_1 е растојанието од предавателот до границата што одвојува две делници, Millington-овата крива поминува низ средната точка помеѓу кривите $E(\sigma_1, \epsilon_1)$ и $E(\sigma_2, \epsilon_2)$ под услов јачината на полето да се означи во децибели. Понатаму, таа иста крива доаѓа до асимптотата, што се разликува за m dB од кривата $E(\sigma_2, \epsilon_2)$, како што тоа е прикажано на сликата 10 каде што m е една половина од разликата во децибели помеѓу двете криви $E(\sigma_1, \epsilon_1)$ и $E(\sigma_2, \epsilon_2)$ на $d = d_1$. Точката во $d = 2d_1$ и асимптотата го олеснуваат графичкиот приказ на кривата на резултатата на јачината на полето.

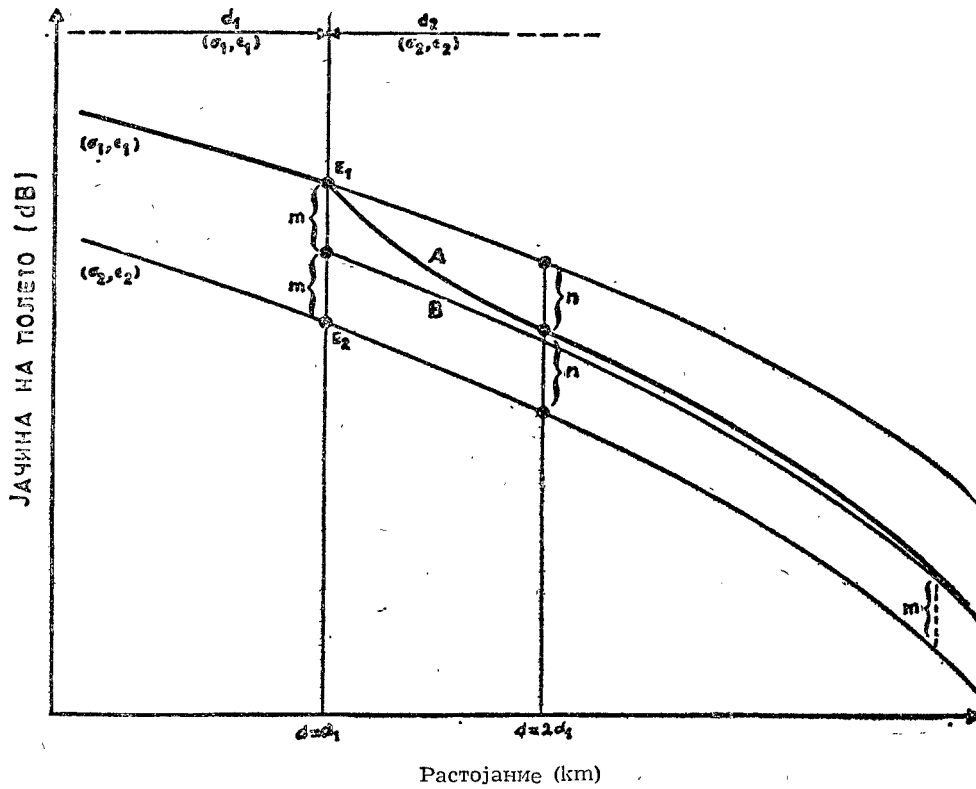
На сликата 11 е прикажана Millington-овата постапка за дводелна патека со електрични константи што се менуваат од σ_2, ϵ_2 на σ_1, ϵ_1 , каде што модулот на комплексната пермитивност е $[\epsilon'(\sigma_1, \epsilon_1)] > [\epsilon'(\sigma_2, \epsilon_2)]$.

Наведената постапка може да се примени имајќи предвид дека асимптотата сега е паралелна со кривата $E(\sigma_1, \epsilon_1)$. За патеките што се составени од повеќе две делници, секоја промена може да се разгледува посебно, и тоа на ист начин како првата промена. Резултатата на кривите мора да биде непрекинатата крива, а деловите на кривите се паралелно поместени со екстраполираната крива на крајот на претходната делница.

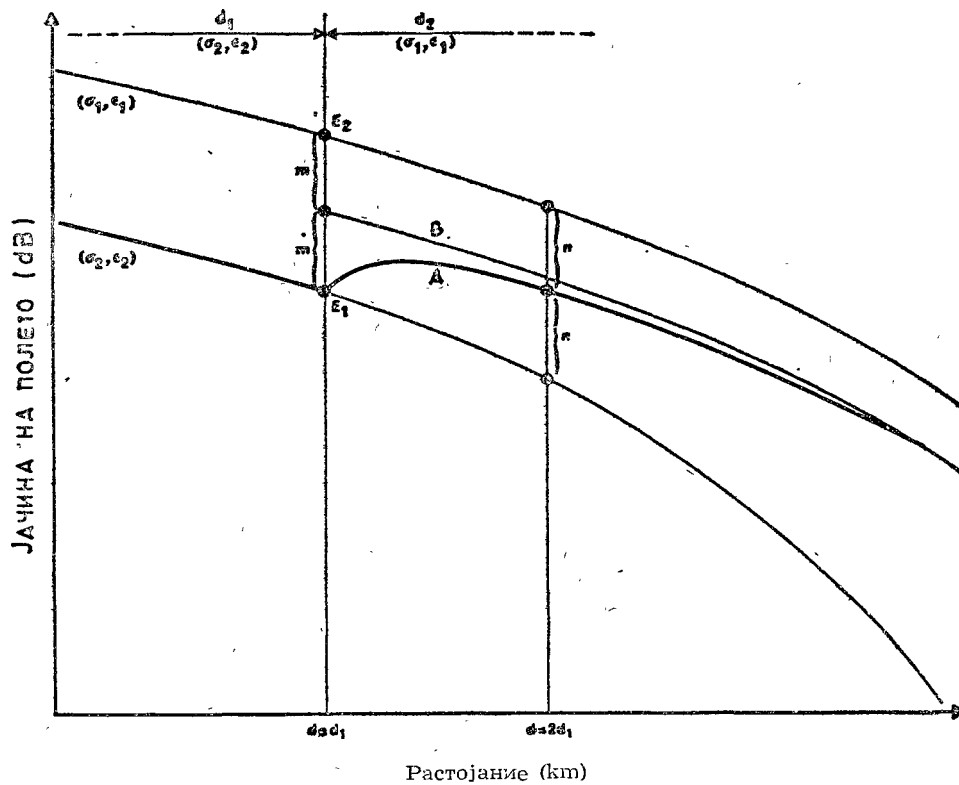
Сликата 12 покажува на тоа како може да се користи приближна графичка метода за изнаоѓање на растојанијата (на пример, заради определување на покривањето) кога јачината на полето е 1 mV/m за предавателна моќност од 100 kW преку патеката што има неколку делници со различни вредности на спроводливост. Со помош на кривите на простирањето на приземниот бран, за три различни вредности на спроводливост, каде што јачината на полето е дадена во dB ($\mu\text{V/m}$) за предавателна моќност од 1 kW , графичката постапка се повторува за различни делници. Пример: на растојание од 170 km предавател од 100 kW произведува ниво на поле од 60 dB ($\mu\text{V/m}$). а предавател од 1 kW произведува ниво на поле од 40 dB ($\mu\text{V/m}$).

За користење на графичката метода е pogodно да се имаат криви на простирањето на приземниот бран за различни фамилии на електричните константи на секоја фреквенција. Примери на такви криви се дадени на сл. 13 и 14 за 200 и 700 kHz . Други фамилии на криви можат лесно да се изработат за потребните фреквенции со помош на кривите од прилогот бр. 1. Во одделни случаи е pogodно да се користи линеарна скала за растојанија.

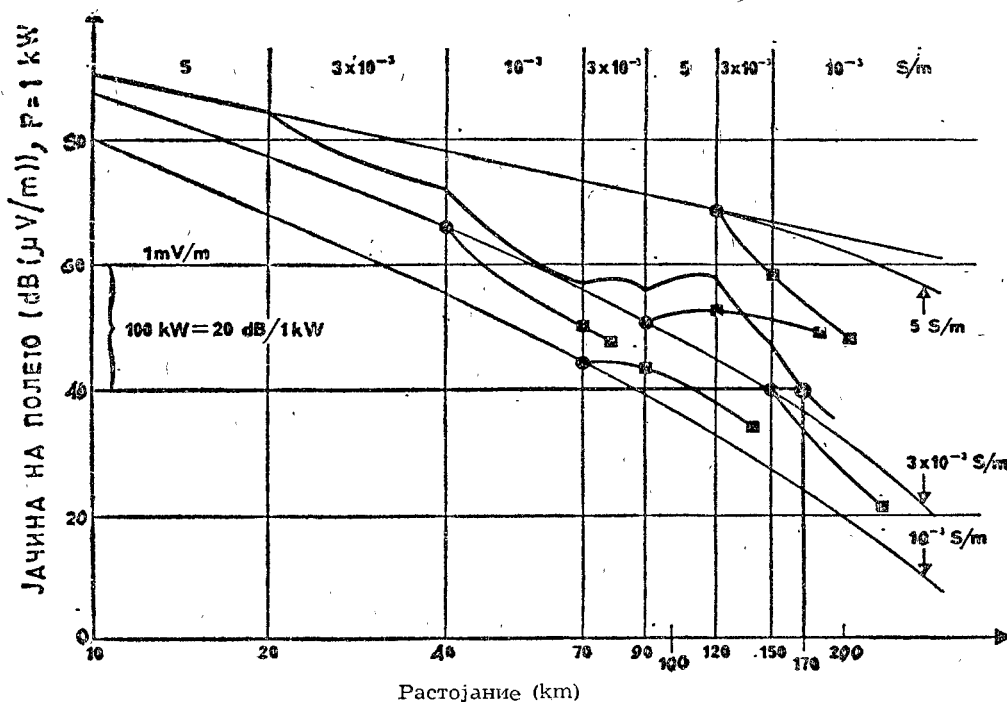
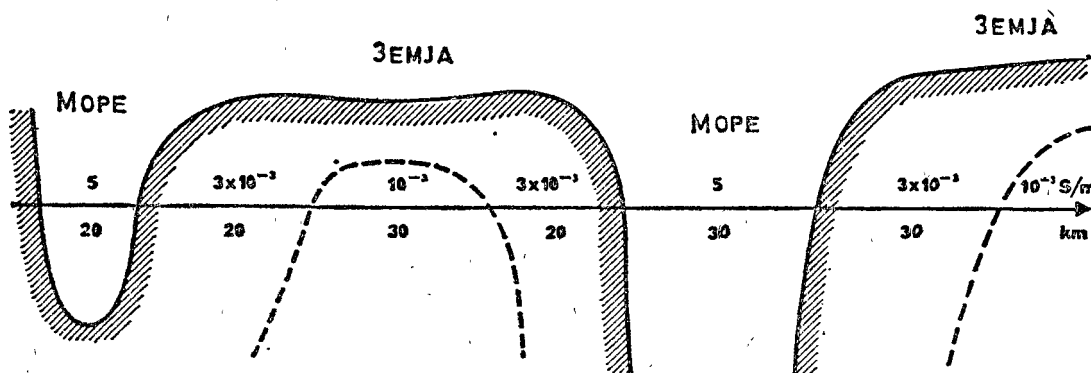
Точноста на графичката метода зависи од разликата во наклонетоста на кривите на јачината на полето и, поради тоа, до извесна граница зависи од фреквенциите. Разликата помеѓу методата опишана во прилогот бр. 1 и оваа приближна метода за опсегот на долги бранови е незначителна. За повисокиот дел на среднобрановиот опсег, разликите во повеќе случаи не преминуваат 3 dB . Сликата 15 го прикажува споредувањето сторено со помош на сметач, помеѓу Millington-овата метода и оваа приближна метода.

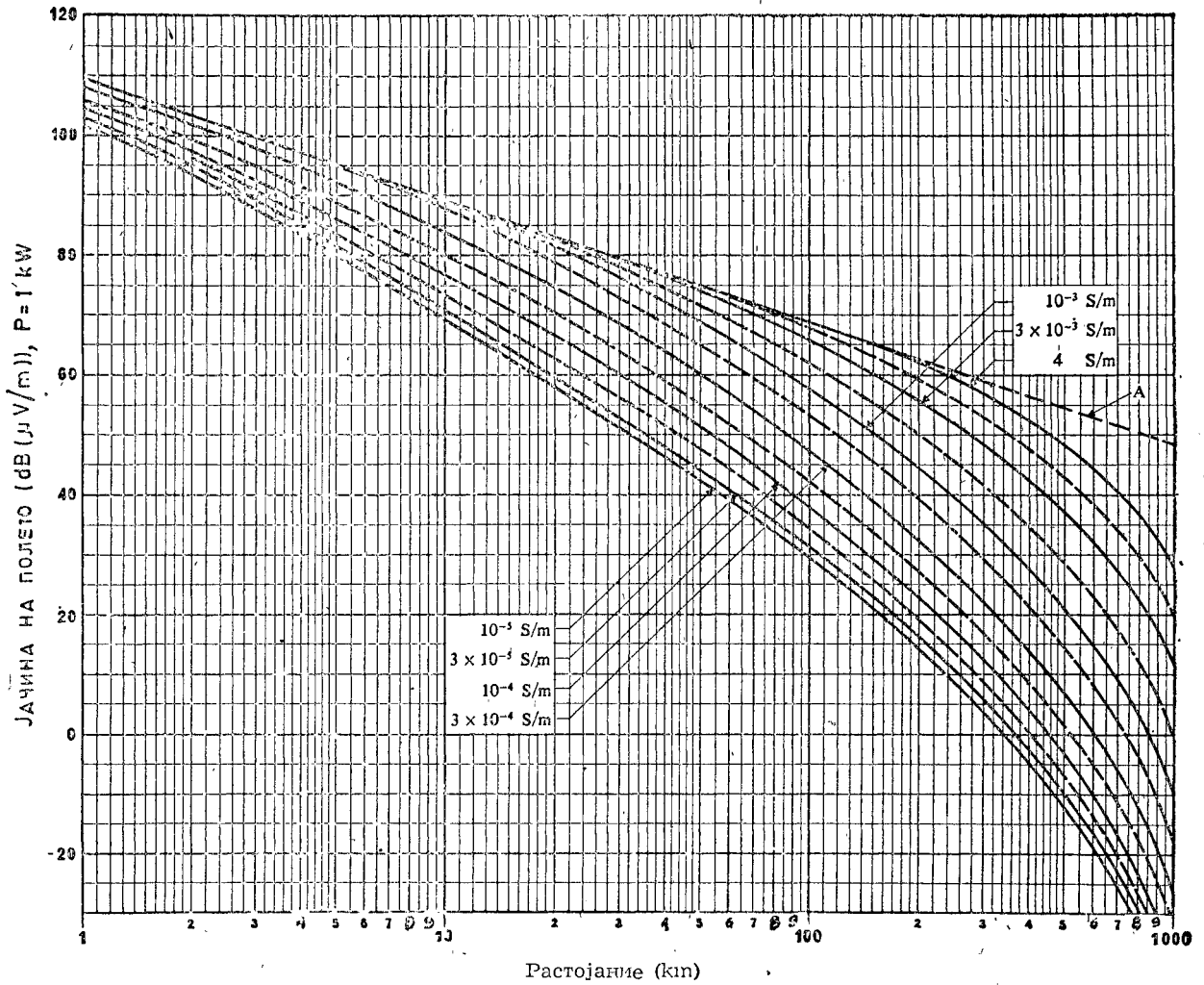
Растојание (km)
 Слика 10 — споредување на резултатите
 А: Millington-ова крива на јачината на полето
 В: Асимптота

Растојание (km)
 Слика 11 — Споредување на резултатите
 А: Millington-ова крива на јачината на полето
 В: Асимптота

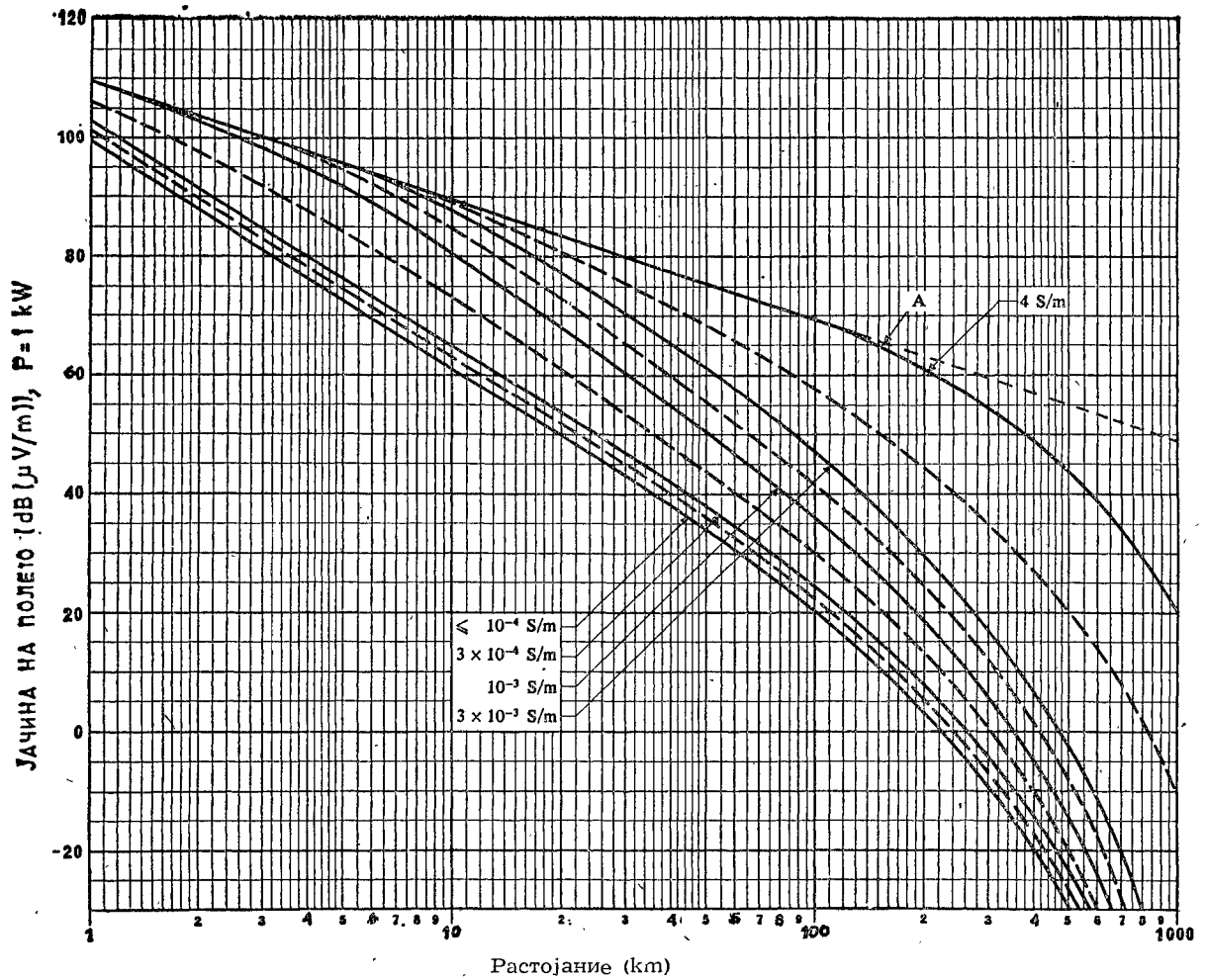

Слика 12 — Крива на јачината на полето на мешовитата патека
Фреквенција: 700 kHz

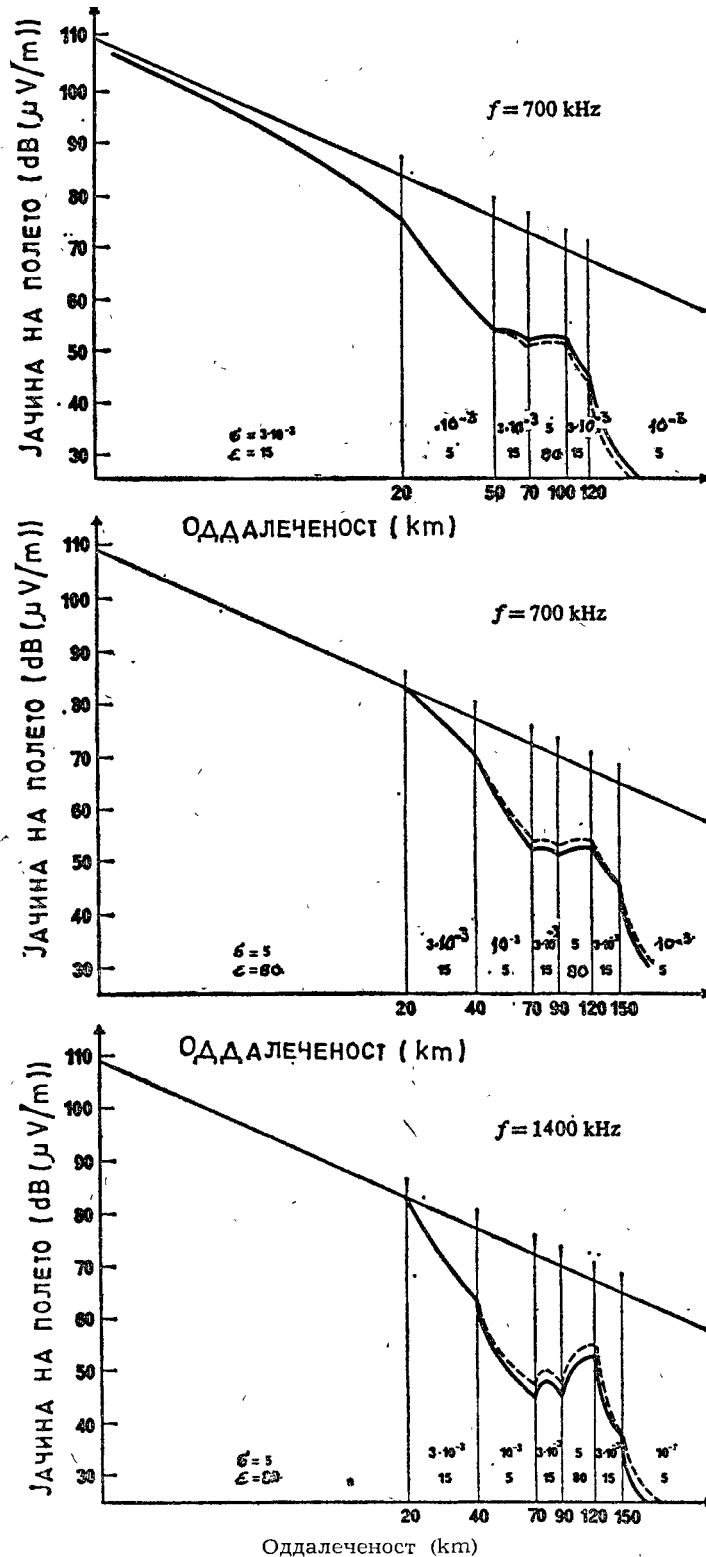

Слика 13 — Простирање на призмниот бран со различна вредност σ
 Фреквенција: 200 kHz

Криви на мешовитата патека каде што е $d_1 = d_2$
 А. Крива на обратното растојание

Слика 14 — Простирање на приземниот бран со различна вредност σ
 Фреквенција. 700 kHz
 Криви на мешовитата патека кога $d_1 = d_2$
 A: Крива на обратното растојание

Слика 15 — Споредување на резултатите

— — — Метода на апроксимација

— Millington-ова
метода

σ изразено во S/m

Додаток бр. 2

КРИВИ НА ПРОСТИРАЊЕТО НА МЕТАРСКИ-ОТ И ДЕЦИМЕТАРСКИОТ БРАН ЗА ФРЕКВЕНЦИСКИ ОПСЕГ ОД 30 МНз ДО 1000 МНз ШТО СЕ КОРИСТАТ ВО ПЛАНИРАЊЕТО НА РАДИОДИФУЗНИТЕ СЛУЖБИ

1. Кривите на простирање на метарскиот и дециметарскиот бран за фреквенциски опсег од 30 МНз до 1000 МНз што се користат во планирањето на радиодифузните служби служат за определување на јачината на полето под следните услови:

1.1 Јачините на полето се усогласени така што да одговараат на моќност од 1kW зрачена од полубранов дипол. Ако вредностите на јачината на полето се однесуваат на јачината на полето во слободен простор, што ја создава хипотетичен изотропен радијатор, тие вредности можат да се добијат со одземање на 2.15 dB од вредностите на кривите.

1.2 Височината на предавателната антена е дефинирана како нејзина височина над просечното ниво на почвата помеѓу 3 и 15 km од предавателот, а во правецот на приемникот.

1.3 Височината на приемната антена е дефинирана како височина над околниот терен.

1.4 Параметарот Δh се користи за дефинирање на степенот на брановитоста на теренот, кој претставува разлика во височините надминати за 100% и 90% од теренот во опсег од 10 km до 50 km од предавателот. (слика 6 на Прилогот II).

1.5 Ефектот на промената на височината на приемната антена е даден во точ. 2.3. и 3.3. и на сликата 17 од Прилогот II.

Прилог II

КОРИСТЕЊЕ НА КРИВИТЕ

1. Уводни забелешки

1.1 Кривите на простирање претставуваат вредности на јачината на полето на метарските и дециметарските бранови во функција на различни параметри, со тоа што одделени криви се однесуваат на копнените патеки, а одделни — на патеките, преку море.

1.2 Кривите на простирање претставуваат вредности на јачината на полето што се надминати на 50% локации, за различен процент на време. Тие им одговараат на различните височини на предавателните антени и на височините на приемните антени од 10 метри. Кривите на копнените патеки се однесуваат на вредноста $\Delta h =$ на 50 m.

1.3 За преостанатите 50% локации, кривите на веројатноста на распределбата, исто така, се претставени во овој прилог.

1.4 Со оглед на тоа дека повеќе мерења се однесуваат на растојанија помали од 50 km, резултатите добиени со помош на овие криви не се многу сигурни за поголеми растојанија. Групите на криви со испрекинати линии, добиени со екстраполација, би требало да се користат со уште поголема претпазливост.

1.5 Сите овие криви се засноваат врз вредности за период од неколку години и можат да се сметаат репрезентативни за средини климатски услови што преовладуваат во сите региони на умерената клима. Меѓутоа, треба да се укаже дека за кратки периоди (т. е. за неколку саати, или дури за неколку дена), јачината на полето може да биде многу поголема од јачината што е прикажана со помош на овие криви особено преку релативно рамеч терен.

1.6 Познато е дека медијанската јачина на полето варира во различни климатски региони, а податоците за широк опсег на такви услови покажуваат дека е можна корелација на посматраните вредности на средна јачина на поле со градиент на индексот на рефракцијата во првиот километар на атмосферата на површината на почвата. Ако n_1 и n_2 се индекси на рефракцијата на површината, односно на височина од 1 km, и ако ΔN е дефинирана како

$(n_1 - n_2) \times 10^6$, тогаш во стандардна атмосфера е $\Delta N \approx -40$, па 50% од кривите на сликата 1 се однесуваат на овој случај. Ако средната вредност на ΔN значително се разликува од -40 , соодветни медијански јачини на полето за сите растојанија надвор од хоризонтот се добиваат со применување на фактор на корекција од $-0,5 (\Delta N + 40)$ dB врз кривите. Ако ΔN не е познато, е позната средната вредност N_s , каде што е $N_s = (n_s - 1) \times 10^6$, може да се користи алтернативен фактор на корекција $0,2(N_s - 310)$ dB.

2. Метарски бранови (VHF)

2.1 Кривите од сликите 1, 2а, 3в и 4а претставуваат вредности на јачината на полето што се надминати на 50% локации, а во 50%, 10%, 5% и 1% од времето за копнените патеки, каде што е $\Delta h = 50$ m. За другите вредности на Δh се применува корекцијата од сликата 7. За процентот на локациите различен од 50%, корекциите можат да се добијат од кривата на распределбата од сликата 5.

2.2 Кривите од сл. 1, 2а, 2б, 3а, 3б, 4б и 4в претставуваат вредности на јачината на полето што се надминати на 50% локации за 50%, 10%, 5% и 1% од времето, за патеките преку море. Општо земено, Δh за патеките преку море е помала од 10 m. Се претпоставува, меѓутоа, дека кривите од сл. 1 и 2а се однесуваат на истите вредности на Δh да се види забелешката дадена на крајот на текстот на точката 2).

2.3 Со промена на височината на приемната антена од 10 m на 3 m над почвата може да се очекува следното намалување на вредностите на медијанската јачина на полето: во опсезите I и II, 9 dB на ридски или рамеч терен, како за урбани така и за неурбани зони; во опсегот III, 7 dB за рамеч терен во неурбаните зони и 11 dB за урбаните или ридските терени. Тие вредности се применуваат врз растојанија од 50 km. За растојанија поголеми од 100 km, вредностите би требало да се преполоват со линеарна интерполација за меѓурастојанија.

2.4 Јоносферата, посебно поради ефектот на поединечната E јонизација, може да влијае врз простирањето во понискиот дел на опсегот на метарските бранови (VHF), посебно врз фреквенциите под 90 МНз. Под некои околности тој начин на простирање може да влијае врз јачината на полето надмината за мал процент на време на растојание од приближно 500 km.

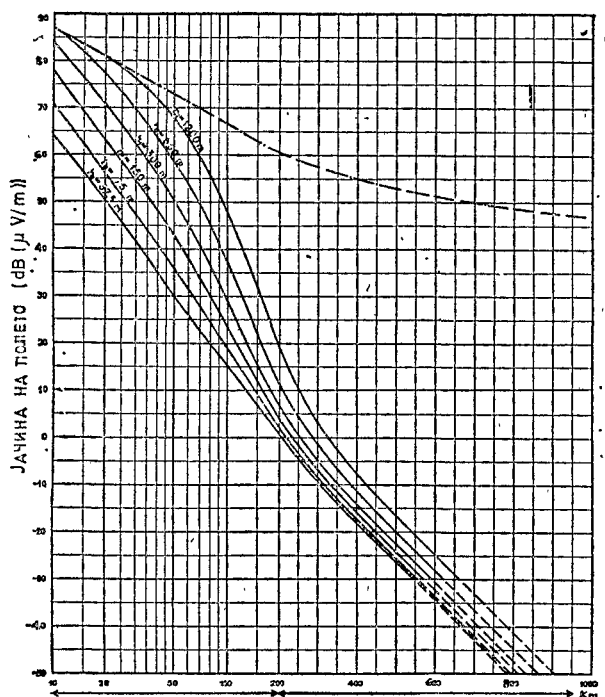
Забелешка: Во недостиг на одвоени криви за море и копно, се препорачува за сл. 1 и 2а да се користи кај патеките преку море истата метода како кај копнените патеки за Δh корекција.

3. Дециметарски бранови (UHF)

3.1 Кривите од сл. 9, 10 и 11 претставуваат вредности на јачината на полето што се надминати на 50% локации, а за 50%, 10% и 1% од времето за копнените патеки, каде што Δh е 50 m. За другите вредности на Δh , се применува корекција како што е прикажано на сликата 8. Факторите на корекцијата за процентот на локациите различен од 50% можат да се добијат од кривите на распределбата дадени на сликата 12.

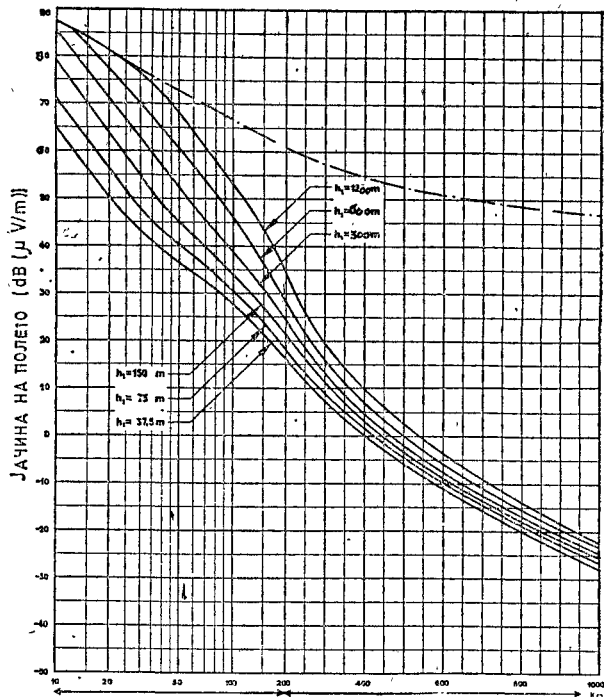
3.2 Кривите од сл. 13, 14а, 14б, 15а, 15б, 16а и 16б претставуваат вредности на јачината на полето што се надминати на 50% локации, а за 50%, 10%, 5% и 1% од времето за патеките преку море, Δh за тие патеки е помало од 10 m.

3.3 Намалување во медијанските вредности на јачината на полето може да се очекува со промена на височината на приемната антена од 10 m на 3 m над почвата. На сликата 17 е прикажано како се менува средната вредност со Δh во рурални зони. Во зони на предградия може да се земе дека средната вредност е 7 dB, а во урбани зони 14 dB. Тие вредности се применуваат за растојание до 50 km. За растојанија што преминуваат 100 km, вредностите би требало да се преполоват, како што е прикажано на сликата 17 со линеарна интерполација за меѓурастојанијата.

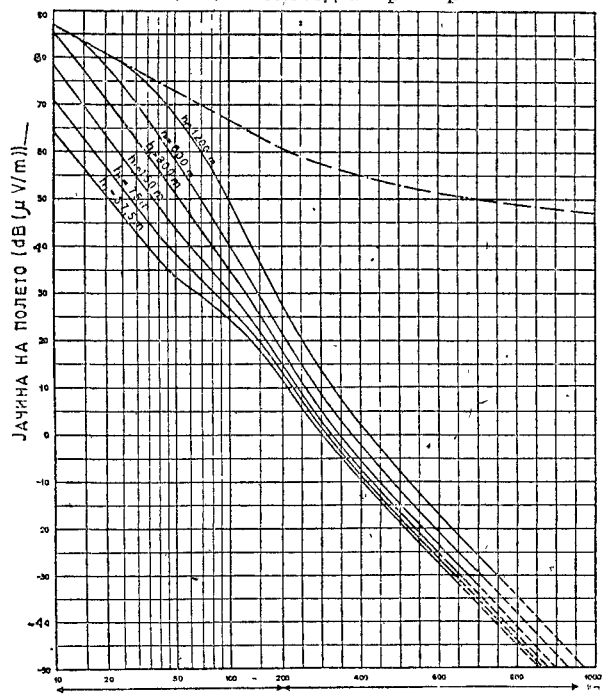
Логаритамска скала Линеарна скала
Растојание (km)

Слика 1 — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р. Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсези I, II и III); копно, Северно море и Средоземно море; 50% од времето; 50% локации; $h_2 = 10$ m
- - - - Слободен простор

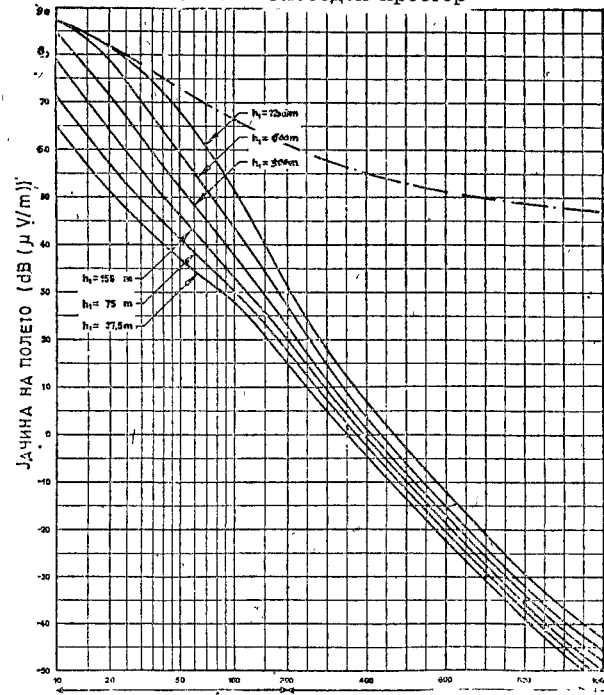
Логаритамска скала Линеарна скала
Растојание (km)

Слика 26 — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р. Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсези I, II и III), Средоземно море; 10% од времето; 50% локации; $h_2 = 10$ m
- - - - Слободен простор

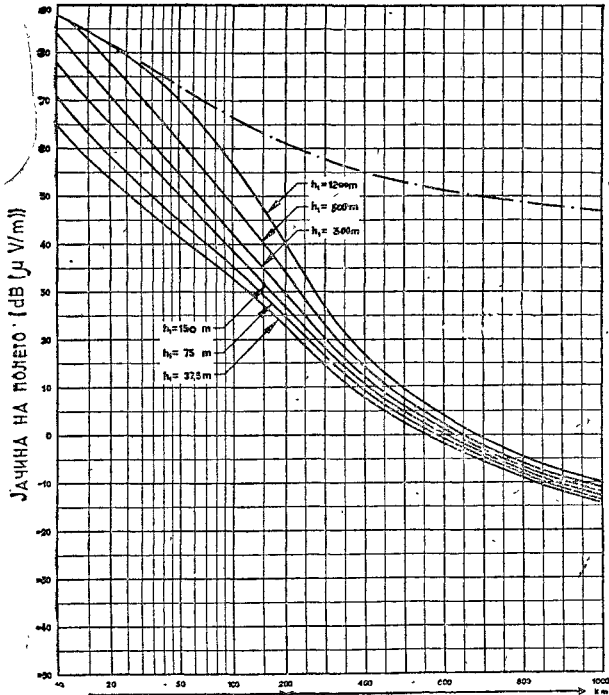
Логаритамска скала Линеарна скала
Растојание (km)

Слика 2a — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р. Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсези I, II и III); копно и Северно море; 10% од времето; 50% локации; $h_2 = 10$ m
- - - - Слободен простор

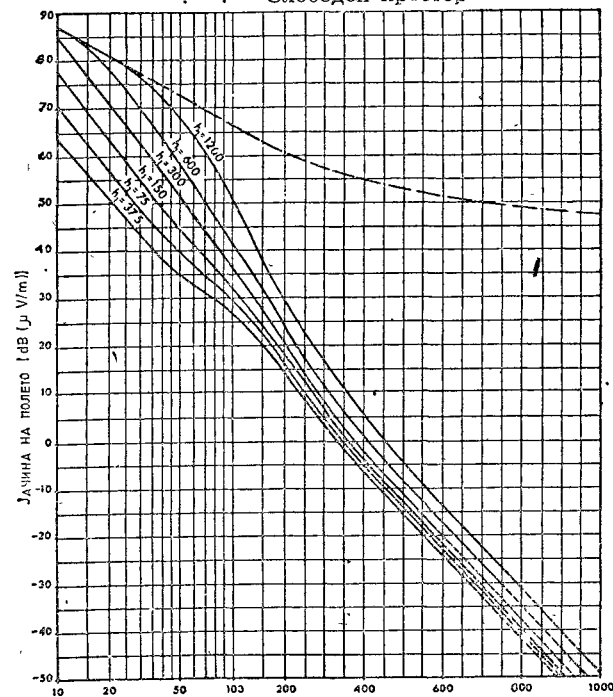

Логаритамска скала Линеарна скала
Растојание (km)

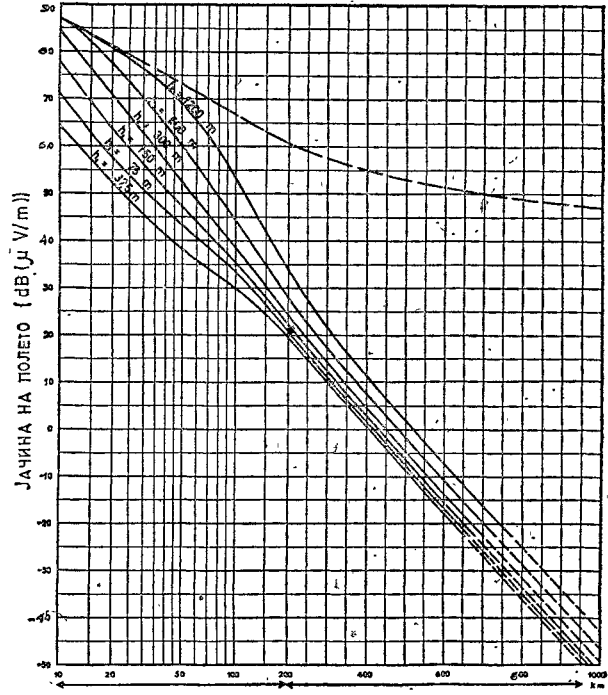
Слика 3a — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р. Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсези: I, II и III), Северно море; 5% од времето; 50% локации; $h_2 = 10$ m
- - - - Слободен простор

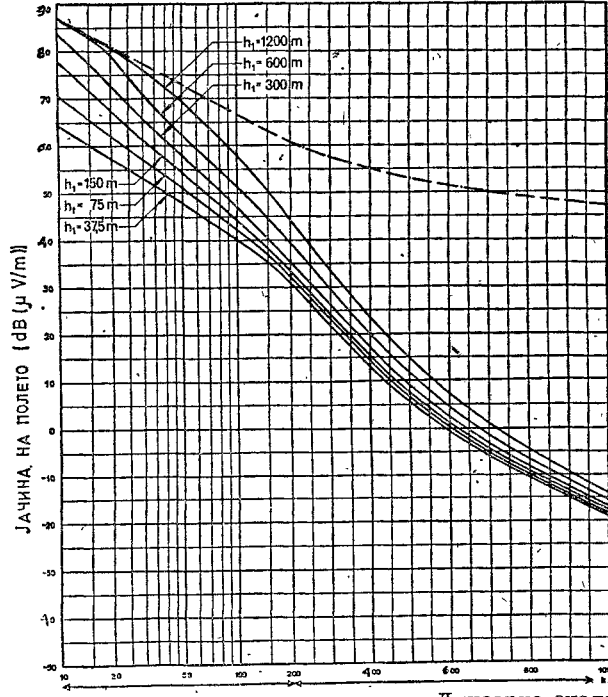
Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 3б — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р.
 Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсези I, II и III); Средоземно море;
 5% до времето; 50% локации; h₂ = 10 m
 - - - - Слободен простор

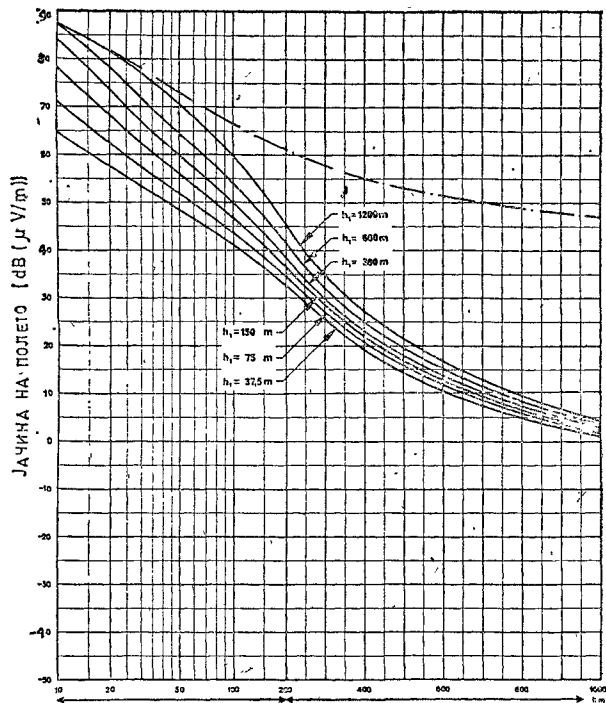
Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 3в — Јачина на полето [dB (μV/m)] 1kW е.г.р.
 Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсези I, II и III); копно;
 5% од времето; 50% локации; h₂ = 10 m
 - - - - Слободен простор

Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 4а — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р.
 Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсези I, II, и III); копно;
 1% од времето; 50% локации; h₂ = 10 m
 - - - - Слободен простор

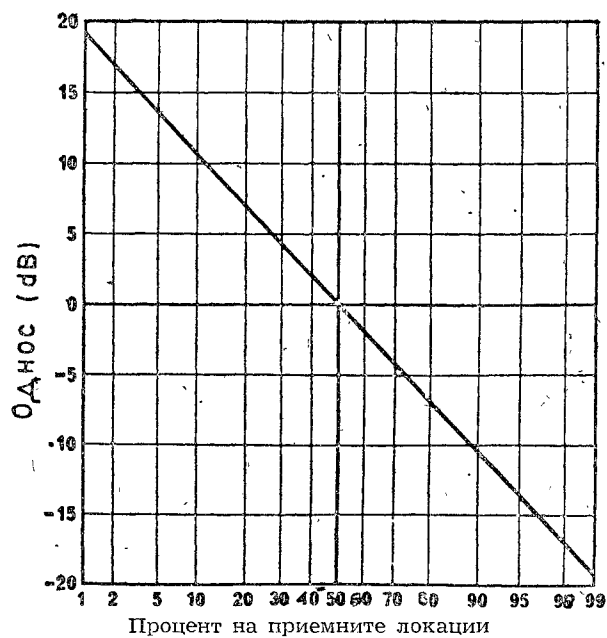

Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 4б — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р.
 Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсези I, II и III); Северно море;
 1% од времето; 50% локации; h₂ = 10 m
 - - - - Слободен простор

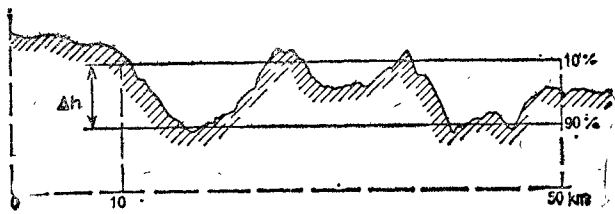

Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)

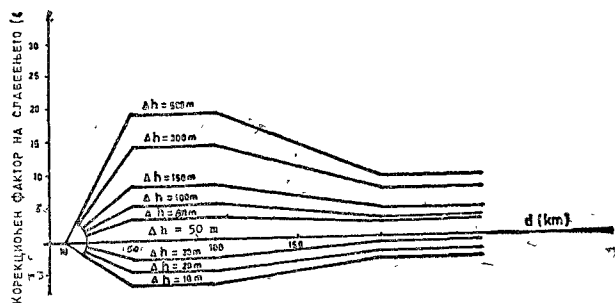
Слика 4в — Јачина на полето [dB ($\mu\text{V}/\text{m}$)] за 1 kW е.г.р.
 Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсеzi I, II и III), Средоземно море;
 1% од времето; 50% локацији; $h_2 = 10\text{ m}$
 --- Слободен простор

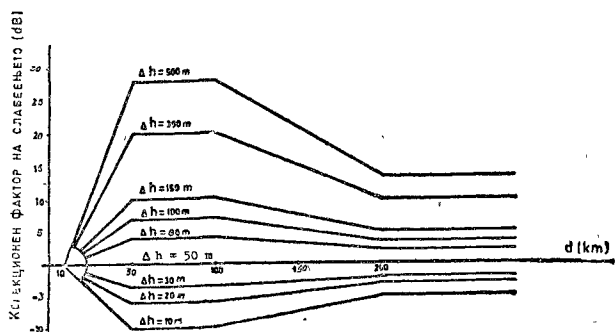
Слика 5 — Однос (dB) на јачината на полето на дадениот процент на приемните локацији и на јачината на полето за 50% од приемните локацији
 Фреквенција: 30 до 250 MHz (опсеzi: I, II и III).

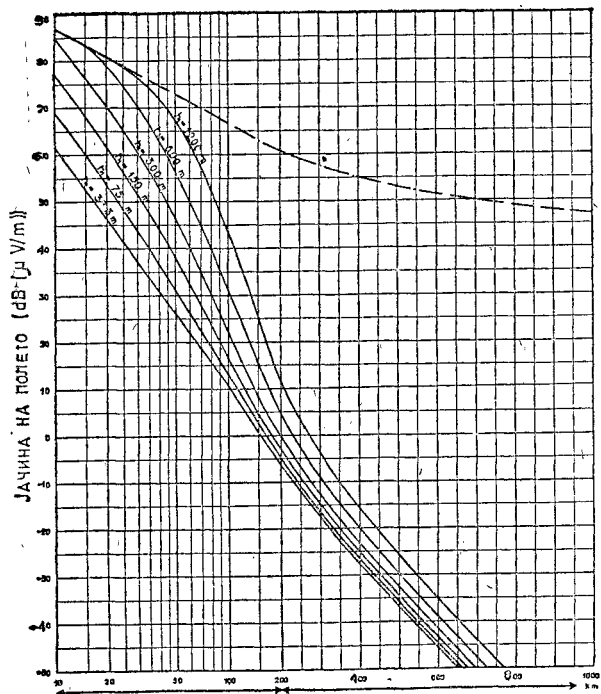
Растојание од предавателот
 Слика 6 — Дефиниција на параметарот Δh

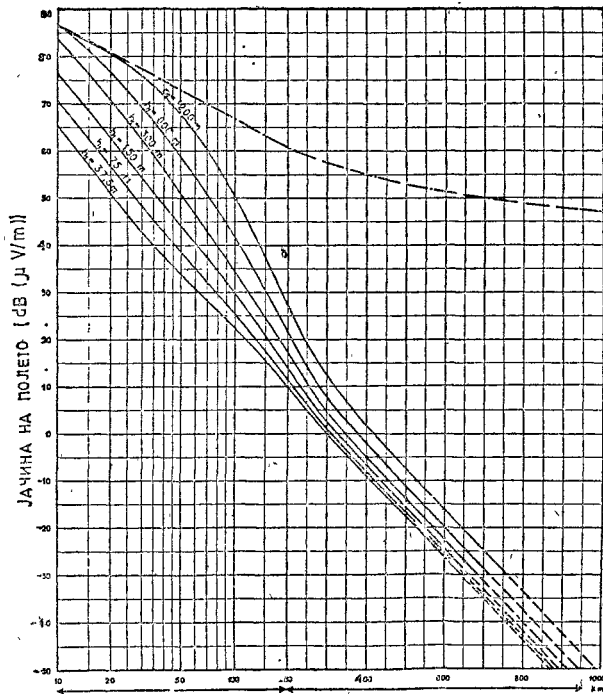
Слика 7 — Корекционон фактор на слабеењето во функција на растојание од предавателот
 Фреквенции 80 до 250 MHz (опсеzi II и III)

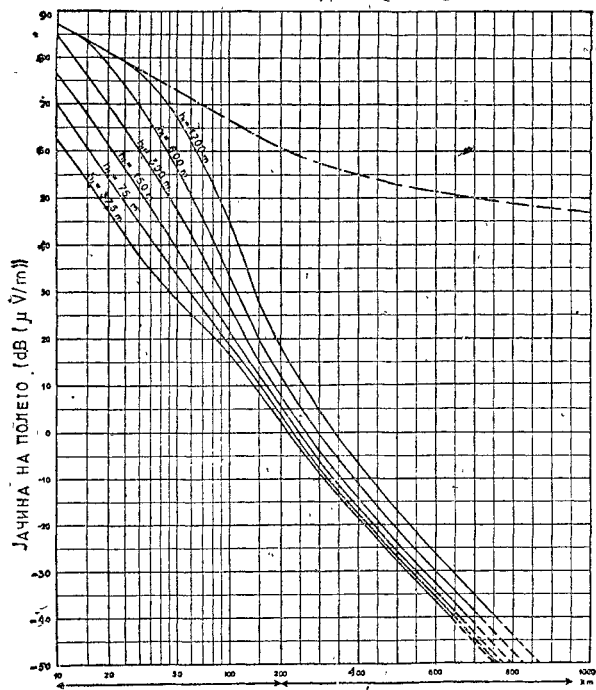
Слика 8 — Корекционон фактор на слабеењето во функција на растојание од предавателот
 фреквенции 450 до 1000 MHz (опсеzi IV и V)

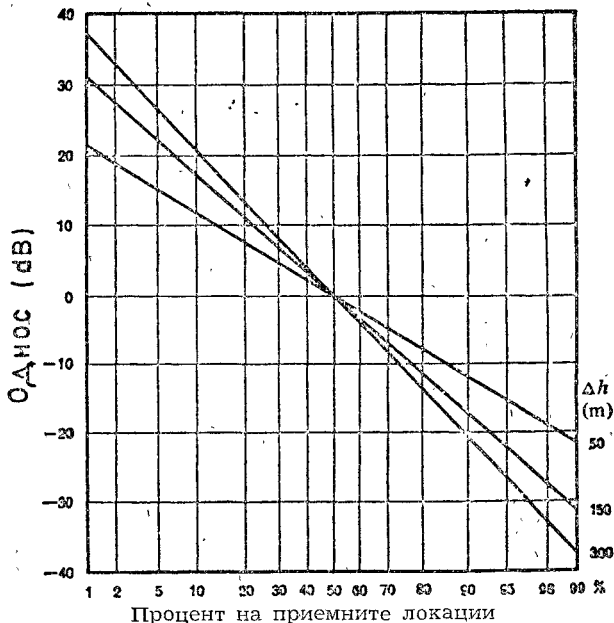
Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 9 — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.р.
 Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсеzi IV и V);
 копно;
 50% од времето; 50% локацији; $h_2 = 10$ m;
 $\Delta h = 50$ m
 - - - - Слободен простор

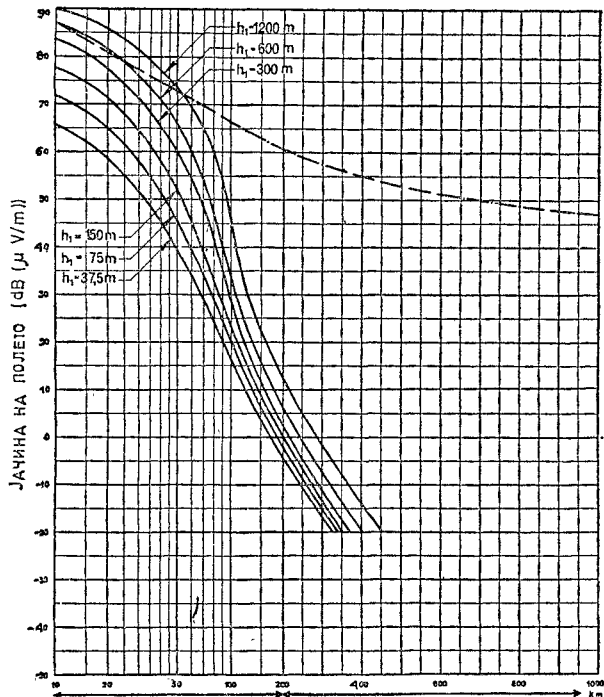
Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 11 — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.р.
 Фреквенција: 450 до 1000 MHz KHz (опсеzi IV и V);
 копно;
 10% од времето; 50% локацији; $h_2 = 10$ m, $\Delta h = 50$ m
 - - - - Слободен простор

Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 10 — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.р.
 Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсеzi IV и V);
 копно;
 10% од времето; 50% локацији; $h_2 = 10$ m;
 $\Delta h = 50$ m
 - - - - Слободен простор

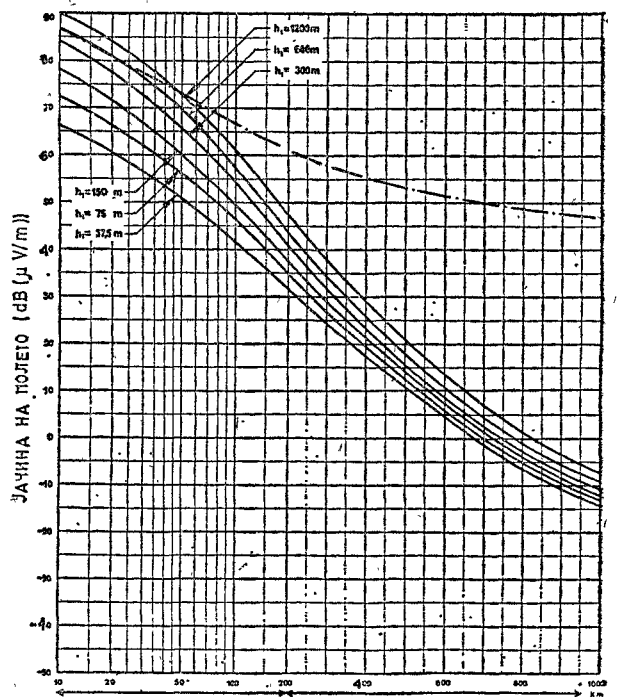

Слика 12 — Однос (dB) на јачината на полето за дадениот процент на приемните локацији и на јачината на полето за 50% приемни локацији
 Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсеzi IV и V)

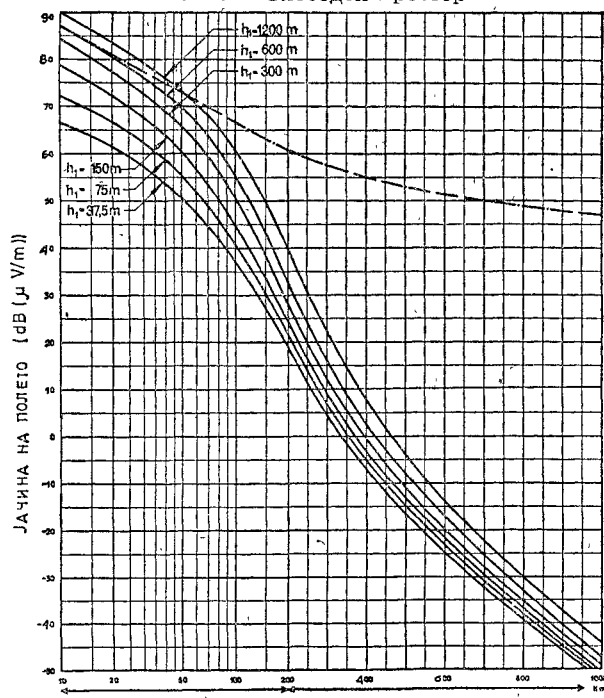
Логаритамска скала Линеарна скала
Растојание (km)

Слика 13 — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.р.р.
Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсези IV и V); Средоземно море и Средоземно море;
50% од времето; 50% локации; $h_2 = 10$ m
- - - - - Слободен простор

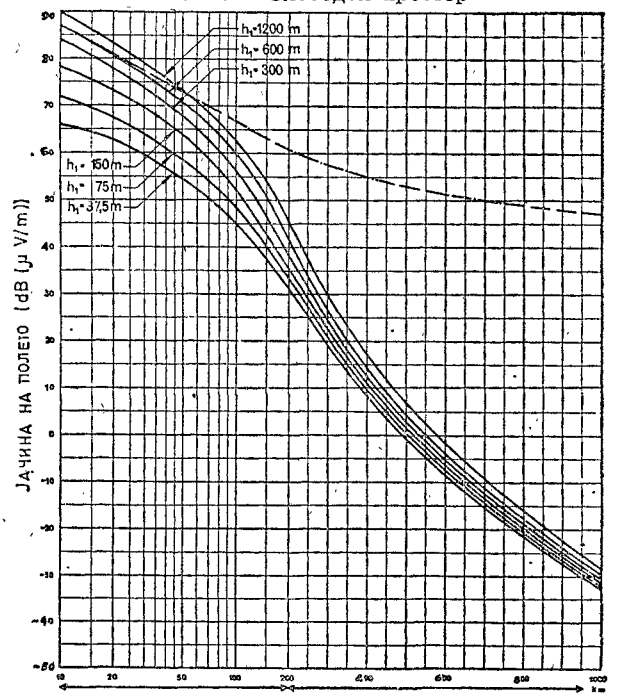
Логаритамска скала Линеарна скала
Растојание (km)

Слика 14б — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.р.р.
Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсези IV и V); Средоземно море;
10% од времето; 50% локации; $h_2 = 10$ m
- - - - - Слободен простор

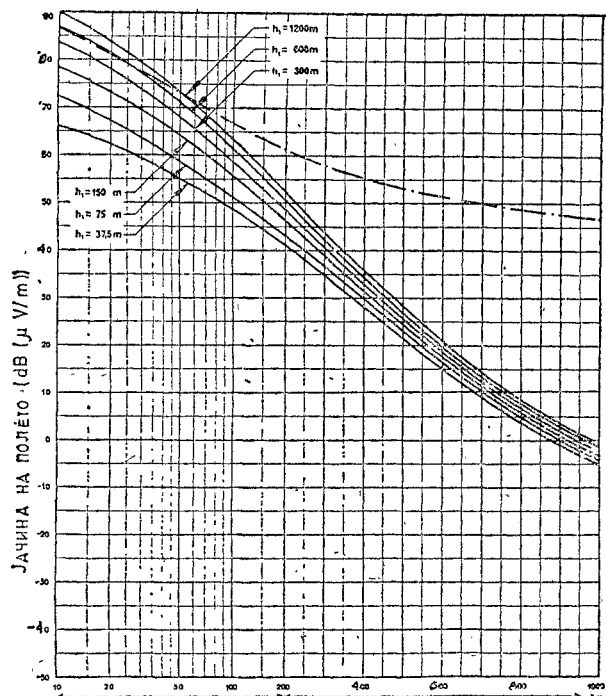
Логаритамска скала Линеарна скала
Растојание (km)

Слика 14а — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.р.р.
Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсези IV и V); Средоземно море;
10% од времето; 50% локации; $h_2 = 10$ m
- - - - - Слободен простор

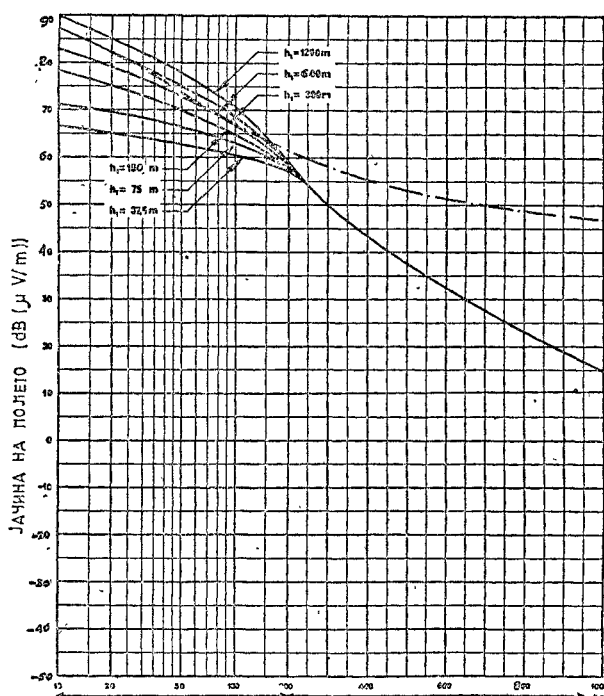

Логаритамска скала Линеарна скала
Растојание (km)

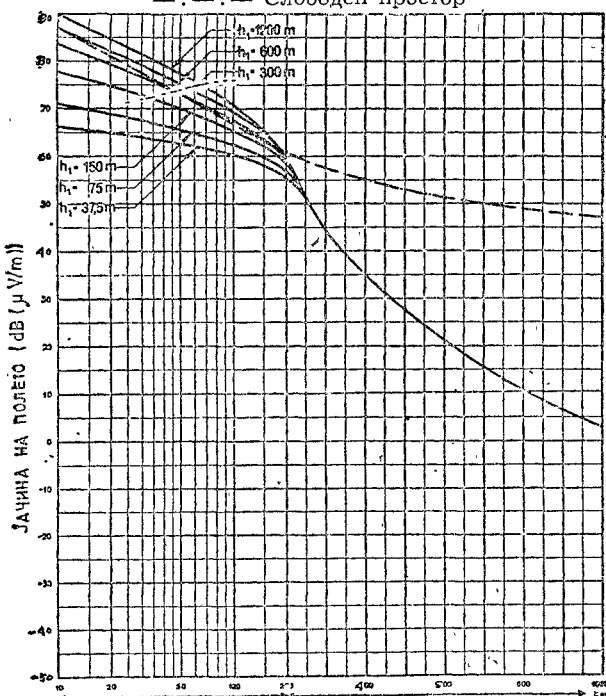
Слика 15а — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.р.р.
Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсези IV и V); Средоземно море;
5% од времето; 50% локации; $h_2 = 10$ m
- - - - - Слободен простор

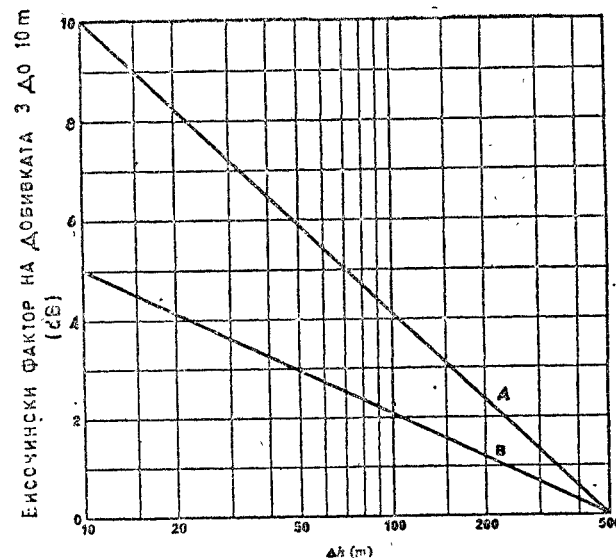
Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 155 — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р.
 Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсеzi IV и V); Средоземно море;
 5% од времето; 50% локаци; h₂ = 10 m
 - - - - - Слободен простор

Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 165 — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р.
 Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсеzi IV и V); Средоземно море;
 1% од времето; 50% локаци; h₂ = 10 m
 - - - - - Слободен простор

Логаритамска скала Линеарна скала
 Растојание (km)
 Слика 16a — Јачина на полето [dB (μV/m)] за 1 kW е.г.р.
 Фреквенција: 450 до 1000 MHz (опсеzi IV и V); Северно море;
 1% од времето; 50% локаци; h₂ = 10 m
 - - - - - Слободен простор

Слика 17 — Височински фактор на добивката од 3 до 10 m во функција на h, за фреквенција од 450 до 1000 MHz (опсеzi IV и V); параметрот d претставува растојание од предавателот
 A: d < 50 km
 B: d > 100 km

129.

Врз основа на член 56 ст. 1 до 4, член 53 став 3 и член 60 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација издава

НАРЕДБА

ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО АТЕСТИРАЊЕ НА СИНЦИРИТЕ И НА СОСТАВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА СИНЦИРИТЕ

1. На задолжително атестирање подлежат:

а) синцири:

1) синцири за општи цели:

— испитани, со кратки алки (југословенски стандард JUS C.H4.020);

— на парче, испитани, со кратки алки (југословенски стандард JUS C.H4.025);

2) синцири за дигалки:

— калибрирани, испитани, со кратки алки (југословенски стандард JUS C.H4.021);

— од класа на квалитет 5, калибрирани и испитани (југословенски стандард JUS C.H4.022);

— од класа на квалитет 6, калибрирани и испитани (југословенски стандард JUS C.H4.023);

— од класа на квалитет 8, калибрирани и испитани (југословенски стандард JUS C.H4.024);

3) синцири за транспортери:

— на парче, калибрирани, испитани, со долги алки (југословенски стандард JUS C.H4.030);

— испитани, со средно долги алки (југословенски стандард JUS C.H4.031);

— на парче, за елеватори, испитани, со средно долги алки (југословенски стандард JUS C.H4.033);

4) синцири за носење на товар (југословенски стандард JUS C.H4.050);

5) товарни синцири:

— од класа на квалитет 5, некалибрирани и испитани (југословенски стандард JUS C.H4.052);

— од класа на квалитет 6, некалибрирани и испитани (југословенски стандард JUS C.H4.054);

— од класа на квалитет 8, некалибрирани и испитани (југословенски стандард JUS C.H4.056);

6) синцири за рударство и моторни возила (југословенски стандард JUS C.H4.040);

7) синцири за железнички сигнално-сигурносни постројки (југословенски стандард JUS C.H4.060);

8) високоотпорни синцири за транспортери и машини за откопување на јаглен (југословенски стандард JUS C.H4.200);

б) составни елементи на синцирите:

1) затегалки (југословенски стандард JUS C.H4.072);

2) товарни куки (југословенски стандард JUS C.H4.078);

3) вртулци за товарни куки (југословенски стандард JUS C.H4.079);

4) окца за вртулци и затегалки:

— долги (југословенски стандард JUS C.H4.073);

— тркалезни (југословенски стандард JUS C.H4.075);

5) скопци (југословенски стандард JUS C.H4.080);

6) виљушки за вртулци и затегалки (југословенски стандард JUS C.H4.074);

7) товарни скопци (југословенски стандард JUS C.H4.081);

8) спојници за високоотпорни синцири за транспортери (југословенски стандард JUS C.H4.201);

9) спојници за неназабени и назабени тркала (југословенски стандард JUS C.H4.032);

2. Постапката на атестирање на синцирите и на составните елементи на синцирите од точка 1 на оваа наредба се спроведува на следниот начин:

1) за производите од домашно производство се атестира типот на производот со контрола на сообразноста на производите од производството со атестираниот тип, според точка 2.4 од југословенскиот стандард JUS A.K2.003 — Постапки на испитување за атестирање и знак на квалитетот;

2) за производите од увоз се атестираат сите типови од исто потекло.

Под типот синцир, во смисла на оваа наредба, се подразбира синцир од ист вид и димензии.

Под типот составен елемент на синцирот, во смисла на оваа наредба, се подразбира елемент од ист вид и димензии.

3. На испитување за задолжително атестирање подлежат следните карактеристики на квалитетот на синцирите и составните елементи на синцирите од точка 1 на оваа наредба:

а) синцири:

Обликот, мерите и граничната сила се испитуваат кај сите типови;

Прекинливото издолжување се испитува ако се во прашање:

1) синцири за дигалки:

— од класа на квалитет 5, калибрирани и испитани;

— од класа на квалитет 6, калибрирани и испитани;

— од класа на квалитет 8, калибрирани и испитани;

2) товарни синцири:

— од класа на квалитет 5, некалибрирани и испитани;

— од класа на квалитет 6, некалибрирани и испитани;

— од класа на квалитет 8, некалибрирани и испитани;

3) високоотпорни синцири за транспортери и машини за откопување на јаглен.

Тврдоста на површината се испитува ако се во прашање синцири за дигалки:

— од класа на квалитет 5, калибрирани и испитани;

— од класа на квалитет 6, калибрирани и испитани;

— од класа на квалитет 8, калибрирани и испитани;

б) составни елементи на синцирите:

Обликот и мерите се испитуваат кај сите типови. Опитната сила се испитува ако се во прашање:

— затегалки;

— товарни куки;

— вртулци за товарни куки;

— окца за вртулци и затегалки (долги и тркалезни);

— скопци;

— виљушки за вртулци и затегалки;

— товарни скопци.

Граничната сила се испитува ако се во прашање:

— спојници за високоотпорни синцири за транспортери;

— спојници за неназабени и назабени тркала.

4. Вредностите на карактеристиките на квалитетот на синџирите и на составните елементи на синџирите од точка 1 на оваа наредба, кои подлежат на испитување за атестирање, се утврдени во југословенските стандарди, и тоа:

1) во југословенскиот стандард JUS C.H4.020 — Синџири за општи цели. Испитани, со кратки алки. Облик, мери и оптоварувања;

2) во југословенскиот стандард JUS C.H4.025 — Синџири на парче за општи цели. Испитани, со кратки алки. Облик, мери и оптоварувања;

3) во југословенскиот стандард JUS C.H4.021 — Синџири за дигалки. Калибрирани, испитани, со кратки алки. Облик, мери и оптоварувања;

4) во југословенскиот стандард JUS C.H4.022 — Синџири за дигалки. Класа на квалитет 5, калибрирани и испитани. Облик, мери и оптоварувања;

5) во југословенскиот стандард JUS C.H4.023 — Синџири за дигалки. Класа на квалитет 6, калибрирани и испитани. Облик, мери и оптоварувања;

6) во југословенскиот стандард JUS C.H4.024 — Синџири за дигалки. Класа на квалитет 8, калибрирани и испитани. Облик, мери и оптоварувања;

7) во југословенскиот стандард JUS C.H4.030 — Синџири и синџири на парче за транспортери, калибрирани, испитани, со долги алки. Облик, мери и оптоварувања;

8) во југословенскиот стандард JUS C.H4.031 — Синџири за транспортери, испитани, со средно долги алки. Облик, мери и оптоварувања;

9) во југословенскиот стандард JUS C.H4.033 — Синџири на парче за елеватори, испитани, со средно долги алки. Облик, мери и оптоварувања;

10) во југословенскиот стандард JUS C.H4.050 — Синџири за носење на товар. Облик, мери и оптоварувања;

11) во југословенскиот стандард JUS C.H4.052 — Товарни синџири. Класа на квалитет 5, некалибрирани и испитани. Облик, мери и оптоварувања;

12) во југословенскиот стандард JUS C.H4.054 — Товарни синџири. Класа на квалитет 6, некалибрирани и испитани. Облик, мери и оптоварувања;

13) во југословенскиот стандард JUS C.H4.056 — Товарни синџири. Класа на квалитет 8, некалибрирани и испитани. Облик, мери и оптоварувања;

14) во југословенскиот стандард JUS C.H4.040 — Синџири за рударство и моторни возила;

15) во југословенскиот стандард JUS C.H4.060 — Калибрирани челични синџири за железнички СС — постројки. Технички услови за изработка и исправка;

16) во југословенскиот стандард JUS C.H4.200 — Руднички транспорт. Високоотпорни синџири за транспортери и машини за откопување на јаглен;

17) во југословенскиот стандард JUS C.H4.072 — Затегалки. Затезна навртка. Облик, мери и оптоварувања;

18) во југословенскиот стандард JUS C.H4.078 — Товарна кука. Облик, мери и оптоварувања;

19) во југословенскиот стандард JUS C.H4.079 — Вртулеч за товарна кука. Облик, мери и оптоварувања;

20) во југословенскиот стандард JUS C.H4.073 — Долги окца со навој на стебло, за вртулци и затегалки. Облик, мери и оптоварувања;

21) во југословенскиот стандард JUS C.H4.075 — Тркалезни окца со навој на стебло, за вртулци и затегалки. Облик, мери и оптоварувања;

22) во југословенскиот стандард JUS C.H4.080 — Скопци. Облик и мери;

23) во југословенскиот стандард JUS C.H4.074 — Виљушки со навој на стебло за вртулци и затегалки. Облик, мери и оптоварувања;

24) во југословенскиот стандард JUS C.H4.081 — Товарни скопци. Облик и мери;

25) во југословенскиот стандард JUS C.H4.201 — Руднички транспорт. Спојници за високоотпорни синџири за транспортери;

26) во југословенскиот стандард JUS C.H4.032 — Елеватори со челични синџири. Спојници за неназабени и назабени тркала. Облик и мери;

27) во југословенскиот стандард JUS C.H4.100 — Товарна опрема. Прибор и приклучни делови. Технички услови за изработка и испорака.

5. Карактеристиките на квалитетот на синџирите и на составните елементи на синџирите од точка 1 на оваа наредба се испитуваат на следниот начин:

а) за синџири:

1) облик и мери — на начинот определен во југословенскиот стандард JUS C.H4.010 — Синџири за општи цели. Технички услови за изработка и испорака;

2) гранична сила — мострата на синџирот се поставува во елементи за стегање на уредот за испитување со затегнување. Испитувањето се спроведува со рамномерно затегнување на мострата со брзина од 10 МПа во секунда, до вредноста на граничната сила, пропишана во соодветни стандарди за одделни типови синџири;

3) Прекинливо издолжување — по достигнување на вредноста на граничната сила со оптоварување на мострата на синџирот, оптоварувањето, и понатаму рамномерно се зголемува до кинење. Вредноста се пресметува според образецот:

$$\frac{1 - 1_0}{1_0} \times 100, \text{ каде што е:}$$

1 = вкупна должина на мострата на синџирот по кинењето;

1₀ = должина на мострата на синџирот мерена по оптоварувањето со опитната сила, чија вредност е наведена во соодветниот југословенски стандард за одделни типови синџири;

4) тврдост на површината — според југословенскиот стандард JUS C.A4.030 — Испитување на тврдоста на челикот по Викерс;

б) за составните елементи на синџирите:

1) облик и мери — на начинот определен со југословенските стандарди за определени типови на составните елементи од точка 4 на оваа наредба;

2) опитна сила — мострата правилно се поставува во дотераните елементи за стегање на уредот за испитување со затегнување. Испитувањето се спроведува со рамномерно зголемување на оптоварувањето до вредноста на силата на испитувањето утврдена со југословенскиот стандард JUS C.H4.100,

3) гранична сила — мострата на составниот елемент се спојува со мострата на соодветен синџир на следниот начин: две алки на синџирот — составен елемент — две алки на синџирот, и тогаш испитувањето се изведува на истиот начин како кај синџирите. Вредноста на граничната сила на составниот елемент е идентична со вредноста на граничната сила на соодветниот синџир, утврдена со југословенските стандарди за одделни типови синџири.

6. Мострите за испитување заради задолжително атестирање на синџирите и на составните елементи на синџирите од точка 1 на оваа наредба се земаат на следниот начин:

а) синџири — во рамките на секој тип за испитување на типот се земаат три мостри, а за контрола на сообразноста се зема само една мостра.

Мостра на синџирот претставуваат пет соседни алки на синџирот со номинален пречник до 11 mm, или три соседни алки на синџирот со номинален пречник над 11 mm. Пред испитувањето мострата мора да се исчисти така што да биде без маст и сува;

б) составни елементи на синџирите — за испитување на типот се земаат пет мостри за определување на димензиите и две мостри за испитување на опитната сила, а за контрола на сообразноста се зема една мостра.

Мострата на составниот елемент претставува единица производ (на составниот елемент).

Мострите ги зема организацијата овластена за работи на атестирањето. За земањето на мостри се составува записник, кој содржи податоци за називот на производителот, односно возникот, називот на производот, бројот на мострите, ознаките на мострите, местото и датумот на земање на мострите. Записникот го потпишуваат претставниците на производителот, односно на возникот и организациите овластени за атестирање.

7. Извештајот за испитувањето за задолжително атестирање на синџирите и на составните елементи на синџирите од точка 1 на оваа наредба содржи податоци за вредностите на карактеристиките на квалитетот, утврдени во точка 4 од оваа наредба.

За синџирите и составните елементи на синџирите што се увезуваат, како податоци за испораката се наведуваат називот на производот, видот и типот на производот, производителот, испорачувачот, односно возникот, потеклото, бројот и датумот на заклучницата, бројот и датумот на договорот бројот и датумот на фактурата, местото и датумот на втасувањето и количеството.

8. За синџирите и составните елементи на синџирите од точка 1 на оваа наредба, за кои се испитување ќе се утврди дека ги исполнуваат пропишаните услови, организацијата овластена за атестирање издава атест, кон кој се приложува извештај за испитувањето, во три примероци, од кои еден му се доставува на подносителот на барањето за атестирање, вториот — на Сојузниот завод за стандардизација, а третиот го задржува организацијата овластена за атестирање.

Рокот на важењето на атестот за производите од домашно производство е пет години, ако со контролното испитување се утврди дека производите од производството се сообразни со атестираниот тип.

Рокот на важењето на атестот за увезените производи е две години.

Се смета дека производот има важечки атест, без оглед на датумот на продажбата, ако е произведен во рокот на важењето на атестот.

9. Синџирите и составните елементи на синџирите, за кои е издаден атест, производителот, односно возникот ги означува со атестен знак.

Атестниот знак се втиснува на кружниот алуминиумски приврзок, со пречник 35 mm кој се прицврстува или на едниот крај од синџирот (ако синџирот се испорачува поединечно), или на врзопот (ако синџирите се испорачуваат во должински метри, односно во врзоп).

Изгледот на атестниот знак е утврден со Наредбата за изгледот и употребата на атестниот знак („Службен лист на СФРЈ“, бр. 4/79 и 31/81). Под атестниот знак се впишуваат две букви и две цифрени ознаки. Буквените ознаки се однесуваат на групата и подгрупата на југословенските стандарди на кои им припаѓаат синџирите и составните елементи на синџирите од точка 1 на оваа наредба (СН), а цифрените ознаки претставуваат шифра на организацијата овластена за атестирање.

10. Контрола на сообразноста на производите од понатамошното производство со атестираниот тип се врши еднаш годишно.

За контролата на сообразноста се испитуваат следните карактеристики на квалитетот;

- 1) кај синџирите — граничната сила;
- 2) кај составните елементи — опитната сила;

Вредноста на карактеристиките од став 2 на оваа точка, методите на испитувањето и постапката на земање мостри се утврдени во точ. 4 до 6 од оваа наредба.

Ако резултатите од испитувањето се негативни, испитувањето се повторува на дупли број мостри. Ако и при повтореното испитување не се добијат позитивни резултати, се одзема атестот за дадениот тип производ.

Извештај за контролата на сообразноста на производот со атестираниот тип, се издава на образец на Сојузниот завод за стандардизација, на начинот утврден во точка 7 од оваа наредба.

11. За атестирање на синџирите и на составните елементи на синџирите од точка 1 од оваа наредба може да се овласти организација на здружен труд што го поглед на опременоста и стручната квалификација е способна да ги исполнува следните услови:

- а) да располага со долунаведената опрема, и тоа:

— со машина за испитување со затегнување (проверка според југословенскиот стандард JUS M.Z0.500, степен 1,0);

— со уред за мерење на тврдоста по Викерс (според југословенскиот стандард JUS M.Z0.502);

— со микрометар, со точност на мерењето 0,01 mm;

— со подвижно мерило, со точност на мерењето 0,1 mm;

— со должински метар, со точност на мерењето ± 1 mm;

б) да располага со работници за работи на атестирањето што ги имаат следните стручни квалификации, и тоа:

— висока стручна подготовка од техничка струка, со најмалку пет години работно искуство на работи за механичко испитување на метали — ако е во прашање работник кој раководи со испитување на синџирите и на составните елементи на синџирите од точка 1 на оваа наредба;

— виша или средна подготовка од техничка струка, со најмалку три години работно искуство на работи за механичко испитување на метали — ако се во прашање работници кои непосредно изведуваат испитувања.

12. Организацијата на здружен труд овластена за атестирање е должна да изврши атестирање и контрола на сообразноста на производите од производството со атестираниот тип, во рок од најмногу 30 дена од денот на земањето на мострите за атестирање.

13. Оваа наредба влегува во сила по истекот на една година од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 50—19256/1
14 декември 1982 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Букашин Драговиќ, с. р.

121.

Врз основа на точка 20 став 3 од Резолуцијата за политиката на остварувањето на Општествениот план на Југославија за периодот од 1981 до 1985 во 1983 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 77/82), Сојузниот извршен совет, извршните совети на собранијата на републиките и извршните совети на собранијата на автономните покраини, Сојузната заедница за работи на цените, републичките заедници за работи на цените, покраинските заедници за работи на цените, Стопанската комора на Југославија, стопанските комори на републиките и стопанските комори на автономните покраини склучуваат

ОПШТЕСТВЕН ДОГОВОР ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ЦЕНИТЕ ВО 1983 ГОДИНА

Член 1

Сојузниот извршен совет, извршните совети на собранијата на републиките, извршните совети на собранијата на автономните покраини, Сојузната заедница за работи на цените, републичките заедници за работи на цените, покраинските заедници за работи на цените, Стопанската комора на Југославија, стопанските комори на републиките и стопанските комори на автономните покраини (во натамошниот текст: учесниците на Договорот), се согласни со овој општествен договор, тргнувајќи од определувањата од Резолуцијата за политиката на остварувањето на Општествениот план на Југославија за периодот од 1981 до 1985 во 1983 година (во натамошниот текст: Резолуцијата), да ги утврдат мерките и задачите за остварување на утврдената политика на цените во 1983 година, да ги разработат критериумите, условите и мерките за постепено напуштање на највисокото ниво на цените на сите производи и услуги и мерките и активностите за создавање на услови за јакнење на улогата и одговорноста на здружениот труд во спроведувањето на политиката на цените во 1983 година.

Член 2

Учесниците на Договорот се согласни дека, заради позначително забавување на растежот на цените и животните трошоци во 1983 година, во рамките на своите права, обврски и одговорности, во согласност со Законот за основите на системот на цените и за општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/80 и 38/80) — (во натамошниот текст: Законот) и со други прописи, ќе предлагаат и преземаат економски и други мерки и активности заради создавање на услови за појако дејствување на економските законитости, за усогласување на стоквно-паричните односи, оневозможување на потрошувачката без реално покритие и отстранување на причините што неповолно влијаат врз дејствувањето на единствениот југословенски пазар.

Член 3

Учесниците на Договорот се согласни дека, во согласност со своите права, обврски и одговорности, ќе предложат да се преиспитаат стапките на данокот на промет на стоките за широка потрошувачка.

Учесниците на Договорот се согласни дека, во согласност со одредбите од став 1 на овој член, ќе преземаат мерки да се изврши порамномерна распределба на данокот на промет преку постепено ублажување на даночното оптоварување на производителите што позначително влијаат врз животните трошоци и стандардот на граѓаните.

Сојузниот секретаријат за финансии во првото тримесечје на 1983 година, во соработка со надлежните републички и покраински органи, ќе предложи преиспитување на даночните стапки.

Член 4

Учесниците на Договорот се согласни дека спроведувањето на монетарно-кредитната политика во 1983 година мора битно да придонесува за постабилно движење на цените. Во таа смисла, преку банкарскиот механизам, ќе се води рестриктивна политика на кредитирање на производителите кои оствариле прекумерен растеж на цените на своите производи спротивно на утврдената политика на цените. Нема да се кредитира производството за залихи на производи што не се продаваат поради очекување на поголеми цени, а за нив постои побарувачка на пазарот.

Со политиката на потрошувачките кредити, согласно со Резолуцијата, ќе се придонесува за усогласување на побарувачката со понудата, а со тоа и за побавен растеж на цените.

Член 5

Учесниците на Договорот се согласни дека ќе преземаат мерки и активности за постепено напуштање на утврдувањето на највисокото ниво на цените за сите производи и услуги со применување на други форми на општествена контрола на цените.

Учесниците на Договорот се согласни здредбата од став 1 на овој член да се применува врз цените на производите и услугите:

1) кај кои се усогласени односите на понудата и побарувачката;

2) кај кои ќе се создадат услови за урамнотежување на односите помеѓу понудата и побарувачката и чии цени немаат битно влијание врз општиот пораст на цените и врз позначителното зголемување на животните трошоци;

3) кај кои со самоуправни спогодби и општествени договори во одделни репродуктивно меѓусебно зависни организации на здружен труд на единствениот југословенски пазар, врз долгорочни основи, се регулира начинот на формирање на цените, во согласност со утврдената политика на цените;

4) кај кои врз основа на договор за деловно-техничка соработка или договор за изведување на инвестициони работи се утврдуваат цените за подолг период;

5) кај кои цените се формираат со самоуправни спогодби со учество на организирани потрошувачи.

Учесниците на Договорот се согласни Стопанската комора на Југославија, стопанските комори на републиките и стопанските комори на автономните покраини, како учесници на овој договор, да им предложат на заедниците за работи на цените групации, групи на производи, односно производи и услуги, кај кои утврдувањето на највисокото ниво на цените ќе се замени со други форми на општествена контрола на цените.

Член 6

Учесниците на Договорот се согласни дека во спроведувањето на политиката на цените, согласно со Резолуцијата, ќе се преземаат мерки промените на цените да се вршат селективно и постепено, и тоа:

1) ако се оцени дека неповолната положба во примарната распределба е последица од растроените односи на цените и ако се оцени во колкава мера со промени на цените ќе се влијае врз усогласувањето на овие односи;

2) ако се утврдат и оценат диспаратите на домашните цени во однос на светските цени и можностите за нивното отстранување во 1983 година;

3) ако постојат неоправдани разлики во нивото на цените на исти или слични производи на домашниот пазар.

Учесниците на Договорот се согласни Сојузната заедница за работи на цените, во соработка со Сојузниот секретаријат за пазар и општи стопански рабо-

ти, до крајот на првото тримесечје на 1983 година, да подготви анализа на паритетот на домашните цени во однос на светските цени, анализа на односите во примарната распределба и анализа на односите на цените на исти поважни производи на единствениот југословенски пазар, со предлози за постепено отстранување на постојните диспаритети во согласност со утврдената политика на цените.

Сојузната заедница за работи на цените, републичките и покраинските заедници за работи на цените, Стопанската комора на Југославија, стопанските комори на републиките и стопанските комори на автономните покраини ќе подготват до крајот на март 1983 година проекции на можните промени на цените од став 1 на овој член, како аналитичка основа за спроведување на политиката на цените во 1983 година.

Член 7

Заради отстранување на постојните диспаритети на цените, учесниците на Договорот се согласни дека во рамките на селективната политика на цените ќе им се даде приоритет на промените на цените на енергетиката, услугите во железничкиот сообраќај, станарините, живиот добиток и месото.

Член 8

Заради создавање на услови за доследно спроведување на утврдената политика на цените, учесниците на Договорот се согласни дека до крајот на првото тримесечје, во согласност со своите права, обврски и одговорности, ќе се предложат соодветни измени и дополненија на Законот, како и сите придружни подзаконски акти. Нацртите на измени и дополненија ќе ги подготват до крајот на февруари 1983 година Сојузната заедница за работи на цените и Сојузниот секретаријат за пазар и општи стопански работи во соработка со Стопанската комора на Југославија.

Член 9

Учесниците на Договорот се согласни во спроведувањето на политиката на цените во 1983 година да ѝ се даде соодветно значење на примената на критериумот за позитивно влијание на светските цени врз формирањето и воспоставувањето на односите на домашните цени и врз спроведувањето на општествената контрола на цените и врз примената на критериумот за ефикасност на стопанисувањето и за намenska распределба на доходот, тргнувајќи од просечните услови на единствениот југословенски пазар, уважувајќи ги притоа односите на понудата и побарувачката и утврдената економска политика.

Член 10

Во согласност со своите права, обврски и одговорности, учесниците на Договорот ќе преземат мерки, при одлучувањето за промените на цените, сите учесници во формирањето и општествената контрола на цените претходно да утврдат дали организациите на здружен труд ја преиспитале височината на сите трошоци и можноста за нивното намалување со остварување на своите програми за штедење и со користење на внатрешните резерви.

Член 11

Учесниците на Договорот се согласни при анализа на трошоците да се тргнува од просечните трошоци во производството на исти или слични производи, односно услуги кај производителите и вршителите на услуги во рамките на иста стопанска дејност (гранка, групација и група на производи) на нивото на целата земја. Податоците за просечните трошоци на производство во гранката, групацијата и групата производи во однос на единичната вредност на реализацијата ќе ги утврди Стопанската комора на Југославија.

Тргнувајќи од тоа дека намалувањето на трошоците претставува клучен елемент за забавање на растежот на цените, Стопанската комора на Југославија, стопанските комори на републиките и стопанските комори на автономните покраини, како учесници на Договорот, се согласни да поведат и координираат активност за донесување на оперативни програми за намалување на материјалните трошоци, како и на придонесите за заеднички потреби во организациите на здружен труд.

Член 12

Во рамките на спроведувањето на селективната политика на цените, во 1983 година, согласно со Резолуцијата, нема да се зголемуваат цените заради покривање на загубите во работењето и заради зголемување на личните доходи и на средствата за заедничка потрошувачка.

Член 13

Учесниците на Договорот се согласни дека ќе се предлагаат мерки за постепено намалување на придонесите и даноците што го оптоваруваат доходот на организациите на здружен труд, заради спроведување на утврдената политика на цените.

Учесниците на Договорот се согласни дека во првото полугодие на 1983 година ќе предложат прописи со кои ќе се утврди дел од доходот кој е резултат на исклучителни погодности на пазарот и ќе се уредат условите и начинот на неговото користење.

Член 14

Учесниците на Договорот се согласни, во согласност со долгорочната програма за развој, за енергетиката, црната и обоената металургија, базната хемија, земјоделството, шумарството и железничкиот сообраќај да се утврди долгорочна политика на цените.

Учесниците на Договорот се согласни елементите за утврдување на долгорочната политика на цените од став 1 на овој член да ги подготви Сојузната заедница за работи на цените во соработка со соодветните асоцијации на здружениот труд, со надлежните сојузни органи и организации и со републичките и покраинските заедници за работи на цените во февруари 1983 година, а во првото полугодие на 1983 година да се подготват и предложат основите на долгорочната политика на цените во енергетиката и земјоделството, а во второто полугодие — за дружите дејности.

Член 15

Учесниците на Договорот се согласни политиката на цените во областа на земјоделството да се спроведува врз база на долгорочна политика на цените што ќе се утврди врз основа на определувањата од документот Долгорочна програма за развој на аграрно-индустриското производство од 1 ноември 1982 година што го усвои Комисијата на сојузните општествени совети за проблемите на економската стабилизација.

Член 16

Заради постабилни услови за стопанисување во производството на земјоделски и прехранбени производи, учесниците на Договорот се согласни дека ќе преземат мерки за постабилно движење на цените на репродукциониот материјал што се користи во земјоделството. Заради тоа, Сојузната заедница за работи на цените и републичките и покраинските заедници за работи на цените, во соработка со надлежните сојузни, републички и покраински органи, до крајот на февруари 1983 година, ќе дадат иницијатива надлежните органи на републиките и автономните покраини да склучат договор за единствени критериуми за субвенции во производството на

основниот репродукционен материјал во земјоделството.

Учесниците на Договорот се согласни дека ќе преземаат мерки со кои ќе се забрза поврзувањето на организациите на здружен труд од производителските и потрошувачките подрачја по пат на договарање на производството пред почетокот на процесот на производството и поврзувањето на производителските, преработувачките и прометните организации на здружен труд

Заради постабилно движење на цените на земјоделските производи на „зелениот пазар“ и намалување на влијанието на тие цени врз животните трошоци, учесниците на Договорот се согласни, во рамките на своите права, обврски и одговорности, да ги потсилат активностите за зголемување на општествено организираното производство и за обезбедување на подобро снабдување на потрошувачките центри со земјоделско-прехранбени производи.

Член 17

Учесниците на Договорот се согласни дека за земјоделските производи што се од интерес за целата земја, согласно со Резолуцијата, ќе се утврдат до 15 септември 1983 година производителско-продажните цени за 1984 година. Надлежните републички и покраински органи ќе ги утврдат до 30 септември 1983 година заштитните цени за земјоделските производи од родот на 1984 година што се од посебен интерес за републичките односно автономните покраини.

Производителско-продажните цени ќе се утврдат на нивоа кои, во што е можно поголема мера, ќе ги отстрануваат постојните диспаритети на цените помеѓу одделни земјоделски производи. При утврдувањето на тие цени ќе се води сметка и за паритетите на цените на тие производи со цените на светскиот пазар, како и за односите помеѓу цените на основните земјоделски производи и цените на поважните репродукциони материјали за земјоделството.

Член 18

Заради стабилизација на пазарот и цените, учесниците на Договорот се согласни да предложат мерки за јакнење на стоковните резерви на сите нивоа, а особено на резервите на земјоделски и прехранбени производи. Заради тоа ќе се обезбедат трајни и стабилни извори за финансирање на стоковните резерви.

Член 19

Заради стабилизација на понудата на определени земјоделски производи, учесниците на Договорот се согласни дека ќе преземаат мерки за поттикнување на производството, а во случај на битни растројства на пазарот, ќе се преземат мерки заради воспоставување на стабилни односи на домашниот пазар на тие производи.

Член 20

Учесниците на Договорот се согласни со активностите на здружениот труд и на заедниците за работи на цените, преку меѓусебна соработка, да се обезбеди формирањето на цените на производите и асортиманите што организациите на здружен труд тргв пат ги произведуваат а не се резултат од домашниот истражувачки и развоен труд, да не влијае врз вкупниот пораст на цените. Со единствена постапка за формирање на цените за овие производи и услуги ќе се обезбеди тие цени да не бидат поголеми од постојните цени за ист или сличен производ односно услуга на пазарот.

Учесниците на Договорот се согласни со прописи да се предвиди начинот на формирање на цените на нови производи што се резултат од домаш-

ниот истражувачки и развоен труд, на цените на производи што се изработуваат во кооперација, на цените на производи што се произведуваат според индивидуални порачки, на цените на вонсериски производи, како и на цените на „технолошки услуги“ и резервни делови. Сојузната заедница за работи на цените и Сојузниот секретаријат за пазар и општи стопански работи, во соработка со Стопанската комора на Југославија, ќе подготви до крајот на првото тримесечје соодветни предлози за донесување на овие прописи

Член 21

Учесниците на Договорот се согласни дека ќе ги преиспитаат прописите за формирање на цените на производите во прометот на големо односно на мало, посебно од становиште на влијанието на зависните трошоци како дел од основницата за пресметување на учеството за покритије на трошоците во прометот на големо односно на мало. Ќе се преиспита и прописот за формирање на цените на производите од увоз.

Во првото тримесечје на 1983 година ќе се подготват мерки, вклучувајќи предлози за измени и дополненија на соодветни прописи со кои ќе се оневозможат појавите на врзана трговија и ќе се намали бројот на учесниците во прометот.

Учесниците на Договорот се согласни дека ќе преземаат мерки и активности заради економско стимулирање на прометните организации на здружен труд за купување и продажба на стоки под услови кои ќе обезбедат подобра снабденост на пазарот.

Член 22

Учесниците на Договорот се согласни дека, согласно со Резолуцијата, во областа на шумарството ќе се води селективна политика на цените која треба да обезбеди адекватна валоризација на домашните извори на суровини, со тоа што ќе се води сметка и за воспоставувањето на соодветни паритети на цените во рамките на репродукционите целини што ги вклучуваат сите дејности во областа на примарното производство и на преработката на тие производи.

Учесниците на Договорот се согласни, заради стабилизација на цените на градењето, да се забрза постапката за склучување на општествени договори и самоуправни спогодби во кои ќе се разработат елементите на формирањето на тие цени.

Учесниците на Договорот се согласни дека стабилност на цените во угостителството и туризмот ќе се обезбеди и со ублажување на оптоварувањата со даноци и придонеси, за на тој начин да се влијае врз јакнењето на конкурентната способност на тие стопански дејности на странскиот пазар.

Со мерките на политиката на даноците и придонесите ќе се влијае врз стабилноста на цените на занаетчиските услуги и ќе се поттикнува развојот на малото стопанство.

Надлежните сојузни, републички и покраински органи, во соработка со заедниците за работи на цените, ќе подготват до крајот на првото тримесечје на 1983 година прописи заради остварување на определувањата од ст. 3 и 4 на овој член.

Член 23

Учесниците на Договорот се согласни дека со селективно спроведување на политиката на цените во областа на услугите ќе се обезбеди станарините и цените на превозот во внатрешниот железнички сообраќај да растат побрзо од општиот растеж на цените. Притоа, посебно внимание ќе им се посвети на динамиката и начинот на постепено преминување на економски станарини, што треба да овозможи соодветна репродукција на станбениот фонд.

Член 24

Учесниците на Договорот се согласни дека во вршењето на општествената контрола на цените заедниците за работи на цените ќе остваруваат меѓусебна соработка за да може единствено и истовремено да се предлагаат исти мерки на општествена контрола на цените и да се спроведува единствена политика на цените на единствениот југословенски пазар. Притоа, особено ќе се води сметка, при формирањето на цените на производите наменети за финална потрошувачка, организациите на здружен труд, во меѓусебна зависност, поврзаност и одговорност, првенствено да ги утврдуваат малопродажните цени на тие производи.

Член 25

Учесниците на Договорот се согласни во рамките на Сојузната заедница за работи на цените да се остварува задолжителна соработка на Сојузната, републичките и покраинските заедници за работи на цените заради единствено применување на критериумите за формирање на цените и на начинот на формирање на цените, односно вршење на непосредна контрола на цените.

Член 26

Сојузниот извршен совет, извршните совети на собранијата на републиките и извршните совети на собранијата на автономните покраини, како учесници на Договорот, се согласни дека до крајот на првото тримесечје на 1983 година ќе донесат измени и дополненија на Договорот за утврдување на производите и услугите што се сметаат од интерес за целата земја („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/80).

Член 27

Учесниците на Договорот се согласни Сојузната заедница за работи на цените, во соработка со републичките и покраинските заедници за работи на цените, да ги продолжи започнатите активности за усогласување на методите за статистичко следење на цените на југословенскиот пазар со цел пореално да се утврдуваат репрезентантите на исти производи и услуги и поконзистентно да се следат промените на цените по републики и автономни покраини.

Член 28

Заради следење на спроведувањето на утврдената политика на цените, учесниците на Договорот се согласни дека континуирано ќе го согледуваат движењето на цените и ќе преземаат односно предлагаат преземање на соодветни мерки за ефикасно остварување на политиката на цените. Аналитички основи за ова согледување ќе подготват, во меѓусебна соработка, Сојузната заедница за работи на цените и републичките и покраинските заедници за работи на цените.

Информација за движењето на цените и оцена на остварувањето на овој договор ќе им се доставуваат на учесниците најдоцна до 15-ти во тековниот месец за претходниот месец.

Член 29

Учесниците на Договорот се согласни да формираат координационо тело за следење на овој општествен договор.

Член 30

Овој договор се објавува во „Службен лист на СФРЈ“.

31 јануари 1983 година
Белград

За Сојузниот извршен совет,
Димитрие Тасиќ, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието на
СР Босна и Херцеговина,

Урош Козомара, с. р.
помошник-претседател на Републичкиот
комитет за стоковен промет и туризам

За Извршниот совет на Собранието на
на СР Македонија,

Дургут Едиповски, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието на
СР Словенија,

Алојз Клеменчич, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието на
СР Србија,

Лука Мачкиќ, с. р.
претседател на Републичкиот комитет за
стоковен промет и услуги

за Извршниот Совет на Саборот на
СР Хрватска,

Богдан Јанков, с. р.
заменик-претседател на Републичкиот
комитет за стоковен промет

За Извршниот совет на Собранието на
СР Црна Гора,

Момчило Мартиновиќ, с. р.
заменик на републичкиот секретар за
стопанство

За Извршниот совет на Собранието на
САП Војводина,

Ленке Бертрон, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието на
САП Косово,

Азиз Абраши, с. р.
член на Советот

За Сојузната заедница за работи
на цените,

Миљивоје Миличевиќ, с. р.
в. д. претседател на Сојузната заедница
за работи на цените

За Републичката заедница за работи
на цените на СР Босна и Херцеговина,

Асим Сарајлија, с. р.
претседател на Републичката заедница

За Републичката заедница за работи
на цените на СР Македонија,

Андон Марковски, с. р.
претседател на Републичката заедница

За Републичката заедница за работи
на цените на СР Словенија,

Жоже Стрле, с. р.
претседател на Републичката заедница

За Републичката заедница за работи
на цените на СР Србија,

Сретен Милановиќ, с. р.
претседател на Републичката заедница

За Републичката заедница за работи
на цените на СР Хрватска,
Жељко Тинтор, с. р.
помошник-претседател на Републичката
заедница

За Републичката заедница за работи
на цените на СР Црна Гора
Бождар Газивода, с. р.
претседател на Републичката заедница

За Покраинската заедница за работи
на цените на САП Војводина,
Горѓе Хајдер, с. р.
претседател на Покраинската заедница

за Покраинската заедница за работи
на цените на САП Косово,
Исмет Шушка, с. р.
претседател на Покраинската заедница

За Стопанската комора на Југославија,
Никола Филиновиќ, с. р.
член на Претседателството

За Стопанската комора на
СР Босна и Херцеговина,
Момчило Благовчанин, с. р.
член на Претседателството

За Стопанската комора на
СР Македонија,
Благоја Тикваровски, с. р.
член на Извршниот одбор

За Стопанската комора на
СР Словенија,
Руди Копивник, с. р.
потпретседател

За Стопанската комора на
СР Србија,
Рајко Гаковиќ, с. р.
член на Претседателството

За Стопанската комора на
СР Хрватска,
Бранко Селаковиќ, с. р.
член на Извршниот одбор

За Стопанската комора на
СР Црна Гора,
Воислав Кнежевиќ, с. р.
претседател

За Стопанската комора на
САП Војводина,
Шандор Хорват, с. р.
член на Претседателството

За Стопанската комора на
САП Косово,
Јусуф Зејнулаху, с. р.
член на Претседателството

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

ЗА ОЦЕНА НА УСТАВНОСТА И ЗАКОНИТОСТА НА АКТОТ НА РАБОТОВОДНИОТ ОДБОР НА СЛОЖЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЗДРУЖЕН ТРУД „3 МАЈ“, РИЕКА, ЗА ИСПЛАТА НА ЛИЧНИТЕ ДОХОДИ НА РАБОТНИЦИТЕ ПРЕКУ ТЕКУШТИ СМЕТКИ И ШТЕДНИ КНИШКИ ОД 12 МАЈ 1982 ГОДИНА

1. Никола Бегик, од Риека, му даде иницијатива на Уставниот суд на Југославија за поведување постапка за оценување на уставноста и законитоста на актот на Работоводниот одбор на Сложената организација на здружен труд „3 мај“, Риека, од 12 мај 1982 година, наведувајќи дека овој орган не е надлежен да ја уреди обврската на работниците да отвораат текушти сметки или штедни книшки кај определена банка, заради прием на личните доходи.

2. Со оспорениот акт, упатен до сите основни организации на здружен труд, е наложено исплатата на личните доходи на сите работници од 12 јули 1982 година да не се врши во готови пари туку преку текуштите сметки и штедните книшки на работниците отворени кај Риечка банка.

3. Во одговор на решението за поведување постапка за оценување на уставноста и законитоста на оспорениот акт, Сложената организација на здружен труд „3 мај“ наведе дека оспорениот акт е донесен откако од страна на работниците, општествено-политичките организации и органите на самоуправувањето во основните организации на здружен труд е оцената како корисна и целесобразна безготовинската исплата на личните доходи на работниците. Уште е наведено дека на работниците им е овозможено да бираат банка кај која ќе отвораат текушти сметки и штедни книшки и во краен случај да им се исплатуваат личните доходи од страна на банката преку уплатница, на адресата на домувањето.

4. Според одредбите на чл. 15 и 40 од Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем („Службен лист на СФРЈ“, бр. 2/77), банкарските организации можат да вршат банкарски работи од името и за сметка на граѓаните, врз основа на договор што го склучуваат со нив. Договорот се склучува со слободна волја на договорачите, па спрема тоа, право на граѓаните е да одлучат за тоа дали, со која банка и под кои услови, ќе склучат договор за отворање на текушта сметка и штеден влог, што се разликува од правото на организацијата на здружен труд да го определи местото на исплатата, односно да ѝ ги довери благајничките работи на банка или на друга организација, и да ги исплатува личните доходи преку текушти сметки и штедни книшки, под услов тоа работникот поединечно да го прифати.

Вака утврдените права на граѓаните со сојузен закон, не можат според одредбите на член 198 од Уставот на СФРЈ, да се ограничат на начин како што е тоа сторено со оспорениот акт.

Поради тоа Судот оцени дека оспорениот акт, во делот со кој се утврдува обврската на работниците да отвораат текушти сметки и штедни книшки, не е согласен со Уставот на СФРЈ и дека е во спротивност со наведениот сојузен закон.

5. Уставниот суд на Југославија, врз основа на член 375 од Уставот на СФРЈ и член 13 од Деловникот на Уставниот суд на Југославија, на седницата одржана на 12 јануари 1983 година, донесе

Одлука

Се укинува актот на Работоводниот одбор на Сложената организација на здружен труд „3 мај“

Риска, за исплата на личните доходи на работниците преку текушти сметки и штедни книшки од 12 мај 1982 година, во делот со кој се утврдува обврската на работниците да отворат текушти сметки и штедни книшки.

Оваа одлука Судот ја донесе во состав претседател на Судот д-р Александар Фира и судии: д-р Васил Гривчев, Рамадан Враниќи, д-р Стана Ѓукиќ-Делевиќ, Владимир Кризиќ, Славко Кухар, Воислав Ракиќ, Јаким Спиревски, Мустафа Сефо, д-р Јосиф Трајковиќ, Иван Франко, Душан Штрбац и Мијушко Шибалиќ.

У-број 141/82
12 јануари 1983 година
Белград

Претседател
на Уставниот суд на
Југославија,

д-р Александар Фира, с. р.

ОДЛИКУВАЊА

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

— врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликува:

Од СР Хрватска

— по повод шеесетгодишнината од животот, а за долгогодишна револуционерна работа и извонредни заслуги во изградбата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, за развивањето и јакнењето на свеста на нашите граѓани за слобода и независност на земјата, како и за значаен придонес на нејзината политика на мирот и пријателската соработка со другите држави

СО ОРДЕН ЈУГОСЛОВЕНСКА СВЕЗДА СО ЛЕНТА

Билиќ Фране Јуре.

Бр. 82
8 септември 1982 година
Белград

Претседател
на Претседателството
на СФРЈ,

Петар Стамболиќ, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

— врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

Од СР Србија

— за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството меѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Спремиќ Милицава Симо;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Милојевиќ Радисава Зоран, Павиќевиќ Радивоја Милојко, Веселиновиќ Младена Ивко.

Бр. 83
15 септември 1982 година
Белград

Претседател
на Претседателството
на СФРЈ,

Петар Стамболиќ, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

— врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

Од СР Босна и Херцеговина

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Капетановиќ Хусеина др Слободан; Стојановиќ Стјепана др Остоја;

— за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството меѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Талета Петра Мате, Ѓурић Станка Мијо, Грбић Илије Никола, Јоксимовић-Стефановић Крсте Милена, Максимовић Јована Душан, Максимовић Вида Тодор, Пехливановић Мехмеда Махмут, Шеховић Аге Алија, Тимарац Пантелије Драгомир, Вулин-Поповиќ Луке Стака, Зељковић-Бошњак Силме Петра;

— за покажана лична храброст во борбата против непријателот за ослободување на земјата

СО ОРДЕН ЗА ХРАБРОСТ

Вулин-Поповиќ Луке Стака;

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Хавериќ Тахира др Цемал, Лутершек Драгутина др Драгутин, Мачар Милана Анѓелко, Марковиќ Перо Маријан, Мулабдиќ Ибрахима Ризах, Петрушиќ Анте Фрањо, Руѓевац Душана Радислав, Салкичевиќ Адема Касим, Сарајлиќ Асима Хасан, Вујичиќ Владимира Раде, Вујовиќ Петра Крсто;

— за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува кон општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Девиќ Суље Идриз, Бук Мехмеда Расим, Јанковиќ Јанка Гостимир, Лукиќ-Даутовиќ Душана Мира, Обрадовиќ Николе Јово, Омерагиќ Галима Салих, Сефо-Вијелиќ Беѓе Маида, Штрбац-Вила Милоша Даринка, Стамениќ Илије Никола;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Ђерман-Цветковиќ Саве Даница, Користовиќ Сулејмана Алија, Кулиќан Милана Станко, Луковиќ Лазара Марко, Миќиќ Алексе Радивоје, Миљевиќ-Проле Максима Радмила, Мостарац-Мехмедалиќ Керим, Мухамедагиќ Хасе Хусеин, Петровиќ Петра Младен, Пинтар Стјепана Јосип, Тупањац Луке Трифко, Враниќ-Јанковиќ Недељка Јованка, Вукота-Вукота Лазе Драгиња;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Аџиќ Томе Богдан, Ахметхоџиќ Гамила Рефик, Арежина-Карабаџиќ Антуна Катарина, Валорда-Куленовиќ Селима Хаџра, Барбир Мате Иван, Бичевиќ Ибра Узеир, Бобот Новице Владимир, Божиќ-Гвозденовиќ Миле Даница, Бребеџина Станка Миле, Бркиќ Мустафе Азиза, Џериќ Хусеина Фуад, Џвркиќ Васкрсија Живко, Чворо Сима Илија, Демировиќ-Хубана Ахмеда Фатима, Драгиќ-Будиша Душана Дивна, Дурсун Луке Милан Панан Хусе Расим, Пелеговиќ Ворише Павле, Елезовиќ Мустафе Хасиб, Фејзиќ Дерве Мујо, Финк-Бабиќ Милоша Вранка, Хаџиомеровиќ Махмута др Фикрет, Хасанагиќ-Оштро Мухарема Аиша, Хејни-Беџиќ Антуна Штефица, Хоџиќ Мехмеда Мехмед, Ибрахимовиќ Мухамеда Зухра, Изетбеговиќ Фаика др Сеад, Јахјаефендиќ Ибрахима Хажзудин, Јанковиќ Данила Радослав, Јелавиќ Петра Душан, Јусуфбеговиќ Мустафе Мустафа, Караџиќ Хасана Драган, Кариќ Мехе Мустафа, Кечо Ибре Асим, Кезиќ-Тришиќ Милана Васиљка, Кнежевиќ Никице Богдан, Кресо Садика Нусрет, Куловиќ Мустафе Ахмед, Лаковиќ Јоса Љубинка, Лековиќ Владе Димитрије, Линдов Хусеина Смајо, Лојо Авда Шефик, Ловриќ-Бумбар Шиме Блаженка, Лугавија-Салиховиќ Хусеина Цевахира, Љољиќ Десимира Предраг, Мандиќ Фрање Август-

тин, Маринковиќ Павла Миливоје, Маркановиќ-Форто Александра Ана, Марковиќ-Јаредиќ Михајла Мирјана, Масногиќа Раме Рефик, Матиќ-Рандиќ Егидија Весна, Медиќ Стеве Боро, Медиќ Бајре Сенија, Меховиќ Иса Нурко, Милеусниќ Рајка Младен, Млађеновиќ Станка Даница, Мусиќ-Хајриќ Хамида Нурџа, Ниџиќ Косте Спасо, Новаковиќ Деспота Џвијета, Панџиќ Хасана Осман, Попо Алберта Јосип, Параџиќ Јакова Анте, Пашалиќ Вахида Мухамед, Пашиќ Алије Реуф, Пејиќ Александра Владимир, Периновиќ-Периновиќ Алексе Стака, Питиќ Халила Хилмија, Поповиќ Благоја Љубинка, Прибиловиќ Недељка Душан, Радовиќ-Марти Јоса Милица, Рајиќ Хасана Хајрудин, Рамиз Абдулаха Омер, Рашиќ-Радиловиќ Николе Ксенија, Рсбац Андрије Звонко, Ристичевиќ Васе Раде, Ристиќ Неде Станко, Садиковиќ Беџира Бајро, Сактовиќ Сулејмана Хамдија, Салихбеговиќ Омера Абдулах, Сараџиќ Фрање Јелица, Ступар Петра Марко, Шелџо Хасе Хасо, Шишиќ Данила Здравко, Шљивиќ Васе Душан, Шучиќ Димитрија Никола, Танасковиќ Душана Владо Тетиќ Бранка Велимир, Торлиќ-Михајловиќ Владимир Зденка, Товарлажа Васе Драгослав, Трклија Тодора Милош, Улемек Максима Богдан, Уљар Мила Војко, Увалиќ-Билиќ Јакова Ката, Враниќ-Ротер Рудимира Зринка, Зећо Смаила Назиќ;

— за заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана и за успеси во подигањето на военостручно знаење и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

Хафизовиќ Мехмеда Мустафа;

— за заслуги во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Букилиќ Милана Вељко, Чавка Махмута Асим, Дедовиќ Ахмеда Един, Келечевиќ Савана Вицо, Лиќаниќ Душана Живомир, Радмиловиќ-Јарановиќ Шиме Зденка, Станковиќ Михајла Борислав, Васиќ Рада Митар;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Бркиќ Ђура Лазар, Џицковиќ Миладина Миодраг, Џвијетиќ Пера Милован, Дераџиќ Петра Миленко, Дујиќ-Бабиќ Гавре Радмила, Гагула-Љевар Пера Стажа, Грубачиќ Симе Миливоје, Хафизовиќ Хасана Мустафа, Халваџија Мухарема Вејсил, Хушиќ Раме Ејуб, Јамаковиќ Седка Хасан, Јојиќ Павла Жарко, Јосиповиќ Ратимира Љиљана, Капичиќ Арифа Ибрахим, Кораџиќ Асима Абаз, Ковачевиќ Фабријана Андрија, Куртовиќ-Гојак Мата Борика, Локванчиќ Мустафе Сафет, Љумановиќ Салиха Јован, Мајкиќ Илије Вера, Мандиќ Миливоја Јован, Милијаш-Илишковиќ Вељка Нада, Минчиќ Боже Анка, Незировиќ Латифа Екрем, Омерчевиќ Бајре Ахмет, Оруч-Хаџибехмедагиќ Авде Нађа, Петровиќ Петра Здравко, Плех Латифа Ејуб, Радан-Шушњар Трифуна Боса, Радмиловиќ Вукашина Недељко, Радовиќ-Доронтиќ Стеве Невенка, Руштиќ Хамзе Ав-

де, Садовиќ Авда Русмир, Селимовиќ Хамида Исмет, Спржко Мустафа Ибрахим, Шурлан Бошка Божко, Зуловиќ Халила Хамед, Жеравица-Липовац Стипе Вероника, Ѓњатовиќ-Крагуљ Милоша Ана;

— за залагање и постигнати успеси во работата на општонародната одбрана

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

Аничкиќ Бошка Богољуб, Вујасиновик Богдана Станиша;

Од СР Црна Гора

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Хациосмановиќ Исмета Хасан;

— за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството меѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Баровиќ Ђура Радомир, Бзатаковиќ Радоша Васко, Длакиќ Шабана Мухамед, Јевриќ Томе Вуко, Кривохапиќ-Вујошевиќ Илије Милева, Лучиќ Михаила Ђуро, Николиќ Мате Милан, Орландиќ Станка Јован, Стојановиќ-Кнежевиќ Марка Јованка, Вујичиќ Мића Бајо;

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Алексиќ Радосава Војислав, Ѓалиќ Божа Никола, Лопушина Јакова Илија, Мумин Косте Урош, Никчевиќ Ђура Милисав, Поповиќ Зарја Милорад,

— за особени заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана и за успеси во подигањето на военостручно знаење и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

Ковачевиќ Јова Млаѓен;

— за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува кон општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Ациќ Мирка Ристо, Кадиќ Драга Милован, Мрвошевиќ Луке Милорад, Николиќ Шпира Милош, Пајовиќ Новице Мираци, Распоповиќ Марка Душан, Савељиќ Васа Бранко, Трипковиќ Илије Велимир, Вукчевиќ Зека Јован, Вулевиќ Крста Драгиќ;

— за заслуги и успеси постигнати во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Адровиќ Беѓира Хамдија, Адровиќ Фазије Мујко, Адровиќ Ахма Раиф, Бабиќ Радоја Ђорѓије, Бабовиќ Милије Ђорѓије, Бајагиќ Саве Божо, Бајрактаровиќ Риста Милија, Бајрактаровиќ Новице Бранко, Бајрактаровиќ Новице Светозар, Бајрактаровиќ Сима Миливоје, Бајрактаровиќ Драгише Вукиќ-Бјелица Петра Васиљ, Борозан Николе Марко, Ѓеман Ѓмина Ѓазим, Ѓулафиќ Николе Момчило, Чантриќ Рада Милош, Делиќ-Жариќ Видова Босилка, Делиќ-Халар Антоан Јелена, Ѓуровиќ Милоша Петар, Гајовиќ Милоша Бошко, Ивановиќ Ивана Драгољуб, Јанковиќ Милоша Вукосав, Јунчај Даша Марко, Кустудиќ Маша Видо, Лабудовиќ Симона Савиќ, Лалиќ Петра Љубомир, Масоничиќ Илије Никола, Мазиќ Арсенија Војо, Миќовиќ Радула Бранко, Мијусковиќ Јована Душан, Миликиќ Вујице Милорад, Мрдак Миће Драго, Мрвошевиќ Николе Мирко, Мурчиќ Ахмета Рехмац, Нововиќ Мирка Душанка, Пачариз Јуса Зено, Павиќевиќ Душана Новак Перишиќ Перише Даница, Поповиќ Божине Данило, Поповиќ Милуна Милорад, Поповиќ Милуна Војислав, Раичевиќ Милана Велимир, Секулиќ Милошев Шпиро, Скендеровиќ Бајрама Назиф, Трифуновиќ Радоње Милан, Велиќ Радоње Анто, Вујовиќ Тодора Миленко, Вукиќевиќ Јована Милош, Живковиќ Лала Милосав;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Антовиќ Митра Велиша, Асановиќ Петра Радисав, Бакиќ Тома Марко, Бакиќ Уроша Владо, Блечиќ Радована Миленко, Богавац Драгише Душан, Булатовиќ Милике Богдан, Цимбаљевиќ Вукајла Веселин, Црновршаниќ Мустафе Зејнија, Цвиговиќ Радомира Никодин, Ѓоровиќ Петра Стеван, Ѓулафиќ Радоја Рајко, Ѓулафиќ Трифуна Страшимир, Чикиќ Хузеира Исмет, Чукиќ Андрије Миљан, Делиќ Чућа Мустафа, Делиќ Шућа Садик, Драговиќ Дмитра Драгољуб, Дубак Дмитра Слободан, Ѓаковиќ-Кељановиќ Сава Јела, Ѓуришиќ Милорада Миливоје, Фатиќ Милорада Драгутин, Ѓолубовиќ Ѓола Гојко, Јахјагиќ Насуфа Шућро, Јелиќ Лакића Милош, Јолиќ Радула Марко, Јолиќ Велише Момчило, Јолиќ Раде Ристо, Кнежевиќ Јована Вељко, Кораќ Сава Владимир, Кришиќ Муслије Раиф, Крушчиќ Лабуда, Благоје, Лаиновиќ Вукајла Милија, Лекиќ Александра Момчило, Магделиниќ Сава Васо, Малевиќ Вукоте Марко, Марјановиќ Александар Страшимир, Марковиќ Вука Божидар, Меѓедовиќ Јула Ахмет, Михајиловиќ Радомира Милан, Милановиќ Милоње Велимир, Обрадовиќ Милана Вељко, Обрадовиќ Тома Вукашин-Гојко, Обрадовиќ Васа Жарко, Осмајиќ Драгутина Благо, Пантовиќ Станоја Мирко, Пешиќ Милана Миличко, Петриќ Миљана Милун, Радуловиќ-Белојевиќ Батрића Десанка, Радуловиќ-Секерез Рада Мара, Ракочевиќ Батрића Данило, Ракочевиќ-Ракочевиќ Мирка Миланка, Ролевски Илије Стојан, Скендеровиќ Ибре Смајо, Смоловиќ Мира Јосиф, Спахиќ Алила Заим,

Шћекиќ Мира Данило, Шћекиќ Јова Душан, Шћекиќ Милоша Јагош, Шќријељ Хивза Ето, Терзиќ Марка Илија, Вељиќ Миле Слободан, Влаховиќ Љуба Божидар, Вукићевиќ Спасоја Васо, Вуковиќ-Миленковиќ Миливоја Милица, Вулевиќ Болев Новица, Зечевиќ Данила Милоња, Зековиќ Ђока Гавро, Живаљевиќ Вукајла Милорад;

— за заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана и за успеси во подигањето на военостручно знаење и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

Адровиќ Муле Алија, Цимбаљевиќ Вукајла Милан, Кастратовиќ Вукмана Радуле;

— за покажана лична храброст во спасување на човечки живот

СО МЕДАЛ ЗА ХРАБРОСТ

Подексиќ Радомира Драгољуб;

— за заслуги во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Бабовиќ Максима Милорад, Бајрактаровиќ Миљинка Војислав, Бојаниќ Митра Шпиро, Ђукиќ Вучиќа Дмитар, Фатиќ Арса Милосав, Недиќ Радисава Милутиќ;

— за заслуги и успеси постигнати во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Адровиќ Феље Ѓерим, Алексиќ-Кривачевиќ Јагоша Милуша, Баоковиќ Миладина Стево, Драговиќ Радоја Милан, Гојовиќ Милана Босиљка, Халиловиќ Демира Мехо, Исламовиќ Хајра Хуснија, Микетиќ Михаила Радослав, Мирковиќ-Кљајиќ Радивоја Јелица, Перовиќ Драгише Милован, Раичевиќ Бора Миодраг, Шћекиќ Драгутина Борислав, Шћекиќ Радојка Милоје, Тигањ Паша Шеќо, Вучељиќ Богдана Мојсије, Зејниловиќ Османа Руждија;

— за залагање и постигнати успеси во работата на општонародната одбрана

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

Трифунковиќ Миодрага Иван.

Бр. 84

21 септември 1982 година

Белград

Претседател
на Претседателството
на СФРЈ,

Петар Стамболиќ, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

— врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— по повод 25-годишнината од основањето и работата а за особени заслуги во ширењето на братството и единството меѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Саобраќајно наставно-школски центар;

— по повод 40-годишнината од формирањето на 2. далматинска пролетерска народноослободителна бригада чии борбени и револуционерни традиции ги продолжува, а за особени заслуги врз зацврстувањето и јакнењето на општонародната одбрана и висок степен на моралнополитичка состојба и борбена готовност

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЛАВРОВ ВЕНЕЦ

7. Пролетерски пешадијски пук.

Бр. 86

29 септември 1982 година

Белград

Претседател
на Претседателството
на СФРЈ,

Петар Стамболиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
118. Правилник за утврдување на слободните правци за влез и излез на радиорелејните врски во градовите и населбите од градски карактер — — — — —	153
119. Правилник за радиостаниците што можат да се поставуваат во градови и населбите од градски карактер — — — — —	153
120. Наредба за задолжително атестирање на синцирите и на составните елементи на синцирите — — — — —	177
121. Општествен договор за остварување на политиката на цените во 1983 година —	177
Одлука за оцена на уставноста и законитоста на актот на Работоводниот одбор на Сложената организација на здружен труд „3 Мај“, Риека, за исплата на личните доходи на работниците преку текушти сметки и штедни книшки од 12 мај 1982 година — — — — —	184
Одликувања — — — — —	185